

Gazeta învățămîntului

ORGAN AL MINISTERULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII ȘI AL COMITETULUI CENTRAL AL SINDICATULUI MUNCĂȘILOR DIN ÎNVĂȚĂMÎN ȘI CULTURĂ

Anul XII Nr. 548

Vineri 15 ianuarie 1960

8 pagini 25 bani

CE MASURI IMPUN REZULTATELE PRIMULUI TRIMESTRU

Școlile au pășit acum în cel de al doilea trimestru al anului școlar. Pretutinderi analiza activității desfășurate în prima etapă a muncii a permis cadrelor didactice să tragă învățămîntele pentru viitor.

În primul trimestru s-a făcut un important pas înainte pe linia legării școlii de viață, a apropiării ei de producție. Aceasta se reflectă îndeosebi în îmbunătățirea conținutului lecțiilor și al activității practice a elevilor, în ridicarea nivelului ideologic al muncii instructiv-educative și în pregătirea practică diferențiată a elevilor în funcție de mediul în care se află școala. Tot mai mulți învățători și profesori se pregătesc temeinic pentru lecții și reușesc să le asigure un conținut științific, ideologic și educativ corespunzător, pun accent pe educarea patriotică și internaționalistă a elevilor, sădind în conștiința lor trăsăturile onului nou al orinduirii socialiste.

S-a îmbunătățit, ca urmare, situația la învățătură a elevilor, s-a dezvoltat interesul lor pentru munca productivă, interes ce se reflectă în rezultatele tot mai bune ale activității lor practice, s-a intensificat participarea linarețului școlar la numeroase acțiuni cu caracter patriotic.

Aceste succese au fost determinate de introducerea în școli a unor programe și manuale noi sau revizuite, mult îmbunătățite față de cele anterioare în ceea ce privește conținutul ideologico-științific, sistematizarea cunoștințelor și dozarea volumului lor, precum și de ridicarea nivelului profesional și ideologic al învățătorilor și profesorilor, ca urmare a studiului lor în învățămîntul ideologic și a îmbunătățirii conținutului cursurilor de perfecționare. De asemenea, ele se datorează în bună măsură introducerii în școala de cultură generală a cunoștințelor industriale și agricole, a lucrărilor practice și a studiului mașinilor cu aplicații practice și extinderii experienței pozitive a unor școli în organizarea și desfășurarea activităților practice.

Fără îndoială că la ridicarea nivelului învățămîntului a contribuit și dezvoltarea bazei materiale a acestuia, prin extinderea rețelei școlare și intensificarea ritmului de construcții pentru învățămînt, asigurîndu-se astfel cuprinderea în școală a unui număr tot mai mare de elevi și îmbunătățirea condițiilor de studiu. Mai buna înzestrare a școlilor cu material didactic, cu ateliere și terenuri experimentale a permis cadrelor didactice să lege mai strîns cunoștințele teoretice de viață, să-i înarmeze pe elevi cu cunoștințe și deprinderi mai temeinice de muncă.

Ca urmare a Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. privind îmbunătățirea învățămîntului seral și fără frecvență de cultură generală și superior, au fost înregistrate succese însemnate în dezvoltarea învățămîntului seral și fără frecvență, în creșterea numărului de tineri muncitori din industrie și agricultură care urmează școala și în pregătirea acestora.

Sarcinile puse de Plenara C.C. al P.M.R. din 3-5 decembrie 1959 au mobilizat și mai mult cadrele didactice pentru a realiza o legătură tot mai strînsă a școlii cu viața, pentru pregătirea elevilor în vederea unei activități productive.

Analiza activității desfășurate în primul trimestru a scos totodată în evidență necesitatea unor eforturi sporite din partea cadrelor didactice, în trimestrele următoare, pentru lichidarea lipsurilor ce se mai manifestă în activitatea unor școli, pentru îmbunătățirea pe mai departe a muncii instructiv-educative din școlile de toate gradele și a pregătirii elevilor pentru viață.

Care sînt lipsurile cele mai importante scoase la iveală cu prilejul analizei rezultatelor primului trimestru?

Deși în acest an școlar s-a făcut un pas mai departe pe linia generalizării învățămîntului de 7 ani, fiind cuprinși în clasa a V-a 88,8% dintre absolvenții clasei a IV-a din anul școlar trecut, precum și absolvenții din seriile mai vechi, s-au înregistrat încă, în unele școli, pierderi de elevi. Dacă în unele regiuni, cum sînt București, Pitești, Oradea sau Bacău s-au făcut mari progrese în cursul primului trimestru în ceea ce privește cuprinderea elevilor în clasa a V-a, școlile din raionul Iași au pierdut în această perioadă circa 4% din totalul elevilor înscriși în clasa a V-a. Asemenea pierderi nu s-au manifestat însă numai la clasele V-VII. De pildă, pe întreaga regiune Iași s-au pierdut 8,7% din totalul elevilor înscriși în clasa VIII-a serală, iar în regiunea Craiova un număr de 124 elevi din aceeași clasă. Lipsuri asemănătoare s-au înregistrat în unele școli tehnice sanitare, la școala tehnică de comerț din București etc. Aceasta dovedește că nu s-a acordat pretutinderi suficientă atenție menținerii la cursuri a tuturor elevilor înscriși, că nu s-au depus destule eforturi pentru asigurarea unei frecvențe bune.

Continuă să se manifeste lipsură în predarea și în conținutul lecțiilor. Mai sînt încă unele cadre didactice care vin nepregătite la lecții, care fac greșeli în predare și admit răspunsuri incorecte din partea elevilor, lăsîndu-i astfel cu cunoștințe eronate, sau nu imprimă lecțiilor un caracter educativ pronunțat. Insuficiența pregătire melodică și pentru lecții a unor cadre didactice face ca ele să nu asigure o proporție justă între diferitele etape ale lecției, să reducă mult timpul destinat predării propriu-zise, să treacă superficial peste fixarea cunoștințelor sau s-o omită cu totul din lipsă de timp, să nu explice elevilor temele pentru acasă. Se întînesc și cazuri de profesori care în timpul lecției nu respectă indicațiile programelor, fac digresii cu totul inutile sau chiar povestesc elevilor amintiri din timpul vieții lor de elevi sau studenți, lipsindu-i astfel de posibilitatea de a primi în clasă volumul de cunoștințe indicat în programe.

Datorită faptului că nu și-au întocmit planuri calendaristice ori s-au mulțumit cu planuri întocmite în grabă, defectuoase, unii profesori omit sau trec prea repede peste unele teme, în timp ce insistă prea mult asupra altora; nu folosesc orele de gramatică în scopul pentru care au fost alocate etc.

Există, de asemenea, școli în care nu se realizează încă o legătură trînsă între teorie și practică, în care activitățile practice au un caracter oarml. Astfel, la școlile medii nr. 3 și nr. 6 din orașul Iași lucrările

Muzica este un prieten drag al copiilor de la grădinița de pe lângă uzinele „23 August” din București.

Din activitatea pedagogilor

Cercul pedagogic al profesorilor de limba romină

Cercul pedagogic al profesorilor de limba romină din raionul Amaradia și-a organizat astfel activitatea încît să dea un sprijin cit mai însemnat membrilor săi.

În acest scop, pe lângă lecțiile deschise și referatele care se organizează în mod obișnuit la cercurile pedagogice, aici s-a inițiat și prezentarea unor conferințe care îi țin la curent pe profesori cu unele probleme de lingvistică generală, de teorie a literaturii etc. Astfel, au fost expuse conferințe cu temele „Fonetica și unele probleme de ortografie și ortoepie”, „Despre limba literară”, „Problema tipicului în literatură”, „Partințitatea literaturii”, „Opera și activitatea revoluționară a lui V. V. Maiakovski” etc.

Organizarea timpului liber al copiilor

Organizarea timpului liber al copiilor în mod cit mai util și mai plăcut constituie o permanentă preocupare pentru colectivul de educatori de la Casa de copii școlari din Roman. Prin grija lor, aici se organizează variate și multiple forme de activitate în timpul liber: vizionarea de filme și participarea la spectacole pentru copii urmate de discuții asupra celor văzute, participarea la sezători, competiții sportive etc.

dion etc. Corul și echipa de dansuri a casei prezintă adesea programe izbutite. Multe ceasuri plăcute își petrec copiii citind cărțile din biblioteca de care dispune casa, ca și revistele pentru copii și tineret.

Copiii vizitează adesea, sub conducerea educatorilor, întreprinderile orașului. Astfel, ei au vizitat Laminorul din Roman, secția de mașini a întreprinderii „I. C. Frimu”. Fabrica de cărămizi, întreprinderea de prefabricate etc. Au fost vizitate, de asemenea, gospodăria agricolă colectivă din comuna Horia și o întovărășire agricolă.

Prin organizația U.T.M. și unitatea de pionieri elevii sînt antrenati și în acțiuni de folos obșteșc. Cu multă însuflețire au participat ei la acțiunea de strîngere a fierului vechi, a castanelor etc. Organizația U.T.M. și unitatea de pionieri au dealfel un rol deosebit de activ în organizarea tuturor acțiunilor cultural-educative, mobilizînd toți copiii în desfășurarea acestor acțiuni.

MIHAI V. HORDILA
Învățător fruntaș

Excursie la Sofia

Din inițiativa comitetului sindical raional, 45 de pedagogi din raionul N. Bălcescu au făcut în zilele vacanței de iarnă o excursie în Republica Populară Bulgaria. Vizitarea orașului Sofia a avut înaintea

excursie prilejul de a cunoaște minunatele realizări obținute de poporul frate bulgar pe calea construirii socialismului.

O impresie de neuitat a produs asupra excursioniștilor vizitarea casei memoriale „Gheorghe Dimitrov”, unde sînt prezentate diferite documente care amintesc viața de neînfricat luptător a acestui mare fiu al poporului bulgar. Deosebit de interesantă și instructivă a fost și vizita la Școala medie nr. 20 din Sofia. Elevii școlii erau în vacanță. Profesorii, însă, se aflau la școală și i-au întâmpinat pe oaspeți cu căldura și ospitalitatea specifice poporului bulgar. Școala are săli de clasă încăpătoare și luminoase, ateliere de muncă practică prevăzute cu tot utilajul necesar, o sală specială de pictură înzestrată cu planșele mobile și cu numeroase reproduceri după tablouri celebre din pictura universală. Discuțiile purtate de profesorii romini cu colegii lor bulgari cu privire la înarmarea elevilor cu deprinderi practice, la munca educativă etc. au prilejuit realizarea unui util schimb de experiență.

„Balcanturist” a oferit excursioniștilor și o plimbare minunată pe muntele Vitoșa, la 2200 metri altitudine. Ei au străbătut pădurile pe drumul ce suie spre cabana „Pietrele de aur” într-o dimineață însoțită, cînd arborii brumați păreau de argint în razele soarelui, dînd peisajului un aspect feeric.

Vizita în R.P. Bulgaria a însem-

VIAȚA SINDICALĂ ÎN ȘCOLI

Acțiuni culturale în sprijinul activității profesionale

Activitatea culturală de masă este una din laturile muncii sindicale căreia Comitetul sindical al muncitorilor din învățământ din raionul Nicolae Bălcescu i-a acordat o atenție sporită în acest an școlar.

Obiectivele muncii culturale au fost discutate de comisia care se ocupă de această problemă și de comitetul încă din primele zile ale trimestrului I. S-a stabilit atunci ca întreaga propagandă culturală să fie axată pe sprijinirea activității profesionale a membrilor de sindicat. În perioada care a trecut de la deschiderea anului școlar, Comitetul sindical raional a inițiat, în acest scop vizite în întreprinderi, vizionări de spectacole, excursii, conferințe, seri culturale.

Organizarea vizitelor în întreprinderi a urmărit să înlesnească familiarizarea cadrelor didactice cu problemele producției industriale. În primul trimestru al anului școlar au fost vizitate întreprinderile „Timpuri Noi”, „Tudor Vladimirescu” și „Teșăturile reunite”. Cadrele didactice au studiat aici diferite aspecte ale procesului tehnologic, au stabilit legături cu muncitorii și tehnicienii. Vizitele în unele întreprinderi au fost urmate și de acțiuni de propagandă pedagogică. Astfel, la întreprin-

derile „Kirov” și „Nicolae Bălcescu” cadrele didactice au ținut conferințe și consultații pe teme „Cum să organizăm timpul liber al copiilor”, „Legătura dintre familie și școală în problema educării elevilor în spiritul muncii practice” etc.

Spectacolele care urmau să fie vizionate în colectiv au fost alese ținându-se seama de legătura lor cu activitatea profesională a cadrelor didactice. Astfel, de exemplu, profesorii de istorie, limba și literatura română, economie politică și alții au vizionat spectacolul de operă „Răscoala”, piesele de teatru „Apus de soare” de Barbu Delavrancea, „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale, filmul „Steaguri pe turnuri” etc. Unele spectacole au fost date în exclusivitate pentru profesori. În afară de aceasta s-au procurat săptăminal 50—60 bilete la spectacolele de teatru și operă care au fost puse la dispoziția organizațiilor sindicale din școli.

Mulți învățători și profesori din raion au participat și la vizitarea în colectiv a Muzeului de istorie a partidului, a Muzeului romîno-sovietic, a Muzeului de artă al R.P.R. Studierea exponatelor și discuțiile cu cercetătorii știin-

țifici care lucrează în aceste muzee au îmbogățit cunoștințele cadrelor didactice în domeniile respective.

Tot în sprijinul activității profesionale a membrilor de sindicat s-a inițiat o întâlnire a profesorilor de limba română cu un grup de scriitori. Cu acest prilej s-au dezbătut probleme ale literaturii noastre noi. Scriitorii Mihai Beniuc, Maria Banuș, Nina Cassian au citit apoi din operele lor.

Comitetul sindical s-a preocupat și de organizarea unor acțiuni culturale menite să contribuie la ridicarea nivelului de cultură generală al membrilor de sindicat. La seri muzicale s-a vorbit, de pildă, despre creația unor compozitori ca Beethoven, Chopin etc. și au fost interpretate piese din opera lor.

Comitetul sindical al muncitorilor din învățământ din raionul Nicolae Bălcescu și-a propus ca în trimestrul II să inițieze noi acțiuni culturale care să vină în sprijinul muncii învățătorilor și profesoriilor.

ELENA POPESCU

președinte
al Comitetului sindical raional
Nicolae Bălcescu — București

ȘTIRI DIN ȘCOLI

Legături strînse cu prietenii din U.R.S.S.

Numerosi elevi ai Școlii de 7 ani nr. 146 din București fac un intens schimb de scrisori cu elevii din Uniunea Sovietică. Ei s-au împrietenit pe această cale cu elevii de la Școala elementară nr. 146 din Moscova, de la Școala medie nr. 7 din orașul Zimna și de la Școala medie nr. 1 din orașul Lienna.

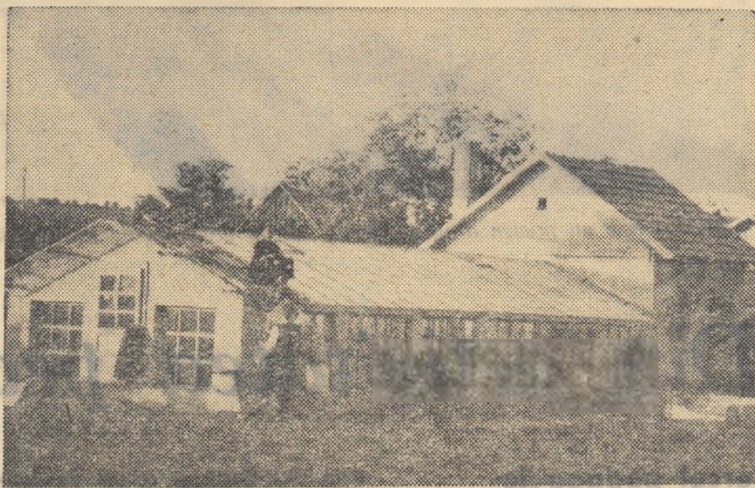
Dar legăturile dintre elevii romîni și elevii sovietici nu se limitează numai la scrisori. Ei își trimit nenumărate ilustrații, insigne, cravate pionierești etc. Cu scrisorile, ilustrațiile și obiectele primite de la prietenii din U.R.S.S. elevii au alcătuit în școală un „colț al prieteniei”. Aici se află și o hartă, pe care sînt marcate diferitele localități din marea Țară a Socialismului în care trăiesc și învață prietenii elevilor din școala noastră.

Acest schimb de corespondență, care se desfășoară sub îndrumarea cadrelor didactice, reprezintă încă o contribuție însemnată la dezvoltarea sentimentelor de dragoste ale elevilor pentru Uniunea Sovietică, pentru oamenii sovietici.

Discuție rodnică

Ținându-se seama de problemele ridicate în recenta consfățuire pe țară a diriginților, în orașul Turda s-a organizat o discuție cu diriginții de la toate școlile din oraș. În cadrul acesteia s-a prezentat referatul „Cum ne preocupăm de educația ideologică-politică a elevilor în cadrul orelor de dirigenție”. Interesul cu care diriginții au urmărit referatul și însușirea cu care au luat parte la discuții au dovedit preocuparea lor intensă pentru educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, pentru pregătirea lor ca cetățeni desțoinici ai țării.

Discuțiile s-au axat pe analiza în spirit critic și autocritic a muncii diriginților. Au fost analizate probleme privind raporturile dintre școală, organizațiile de tineret și familie formarea la elevi a concepției științifice despre lume și viață, munca educativă la cursurile serale, educația ateistă a elevilor etc.

O seră școlară modernă

De curind, la Școala medie „Mihai Viteazul” din Turda s-a terminat construcția unei sere moderne, cu o suprafață de 75 m. p., din care 50 m. p. suprafață cultivabilă în sere susrapuse.

Un important sprijin la construirea serei l-au dat Fabrica de ciment „Victoria socialistă” care patronează școala, precum și comitetul de părinți. Elevii utemiști, organizați în brigăzi de muncă patriotică, au dat o contribuție de seamă la terminarea la timp a lucrărilor.

Cadrele didactice de specialitate și cercul tinerilor naturaliști au și planificat activitatea în seră și au început pregătirile pentru prima recoltă de roșii, castraveți și alte culturi în condiții de seră.

Împreună cu lotul experimental și terenul agricol de care dispune școala serea va contribui la o mai temeinică însușire de către elevi a metodelor agrotehnice înaintate și va asigura în cea mai mare parte cantitatea de legume și zarzavaturi necesare pentru cantina școlii.

În cliseu: serea nou construită la Școala medie „Mihai Viteazul” din Turda.

În sprijinul profesorilor de cunoștințe agricole

Cu scopul de a veni în sprijinul profesorilor care predau cunoștințele agricole, Secția de învățământ și cultură a raionului Arad a inițiat o serie de instrucțiuni menite să-i lămurească mai deplin pe aceștia asupra unor probleme concrete ale producției agricole și ale metodei de predare a cunoștințelor agricole.

În cadrul primului instructaj, care a fost organizat cu ajutorul inginerilor agronomi de la gospodăria agricolă de stat din comuna

probleme de agrotehnică, de zootehnică, de legumicultură, de mecanizare a agriculturii, expuneri privind organizarea parcelelor experimentale în cadrul lotului școlar, organizarea lucrărilor practice pe timpul iernii etc.

Numeroasele experiențe care au însoțit expunerile, bogatul material didactic folosit, expoziția organizată în acest scop, ca și vizitele pe terenurile gospodăriei, care au urmat după fiecare expunere au contribuit la clarificarea profesori-

Ce măsuri impun rezultatele primului trimestru

(Urmare din pag. 1)

practice se fac la întâmplare, fără să țină seama de numărul de ore indicat de programe, lecțiile în ateliere sînt slabe și nedocumentate. La Școala de meserii și la Școala agricolă din Hălăncești, raionul Pașcani, instruirea practică a elevilor este defectuos organizată.

La recenta sesiune a Consiliului superior al școlilor și la consfățuirea pe țară a diriginților s-a subliniat că mai sînt cadre didactice care continuă să-și supraîncerce pe elevi cu teme prea numeroase pentru acasă, ceea ce le răpește prea mult din timpul de pregătire a lecțiilor la alte discipline și pentru odihnă. Se întîlnesc și cazuri în care orarul este întocmit defectuos, fără respectarea cerințelor pedagogice, sau în care școlarii sînt supraîncărcați din cauza unor prea numeroase activități în afară de clasă sau a proastei organizări a acestora.

Nu întotdeauna lecțiile predate în învățămîntul seral sînt bine pregătite și organizate. Unii profesori nu țin seama de condițiile specifice ale școlii serale și nu folosesc experiența din producție a elevilor-muncitori. Recentă sesiune de examene a cursurilor fără frecvență a dovedit că nu peste tot acestea s-au bucurat de atenția cuvenită. S-au organizat prea puține consultații și alte forme de ajutorare pentru cei ce studiază fără frecvență și nu au fost atrași la consultații toți elevii înscriși.

Au continuat să se manifeste de asemenea lipsuri în munca educativă. Este vorba de nivelul ideologic-educativ scăzut al unor lecții și activități din afară de clasă, de conținutul sărac și caracterul formal al unor ore de dirigenție, de insuficiența legăturii dintre școală, organizația U.T.M. și familie.

Toate aceste lipsuri exercită o influență negativă asupra pregătirii elevilor. Sînt școli ai căror elevi au un nivel nesatisfăcător de cunoștințe la diferite discipline, săvîrșesc confuzii și greșeli de ordin științific, au un vocabular sărac și slabe cunoștințe de ortografie și punctuație, elevi a căror pregătire politico-ideologică lasă de dorit. Din această cauză, în astfel de școli există un număr mare de elevi cu note mici sau medii. De pildă, la Școala medie nr. 5 din orașul Iași, în ultima lună a trimestrului, 56% din elevi aveau note slabe. Din cei 52 elevi ai clasei a XI-a de la această școală numai 29 aveau note de promovare.

Pe de altă parte, lipsurile existente în școli se datoresc și insuficienței muncii de îndrumare și control pe care o desfășoară directorii școlilor respective sau unele secții de învățămînt și cultură. Unii directori se lasă copleșiți de problemele administrative și nu conduc procesul instructiv-educativ din școala lor, lăsîndu-l să se desfășoare „de la sine”. Alteori se fac inspecții formale, trecîndu-se cu vederea, în cursul inspecțiilor, tocmai conținutul procesului instructiv-educativ, calitatea lecțiilor și a muncii educative.

Cunoscînd aceste lipsuri pe care le-a scos în lumină analiza rezultatelor obținute în primul trimestru, cadrele didactice, conducerea școlilor și organele de îndrumare și control vor putea să ia măsurile cele mai potrivite în vederea ridicării nivelului de pregătire al elevilor.

Cea mai mare atenție trebuie îndreptată asupra pregătirii lecțiilor de către fiecare învățător și profesor în parte și a ridicării nivelului ideologic-științific al conținutului acestora, asupra organizării judicioase a predării. Este necesar să se rezerve suficient timp pentru predarea propriu-zisă, pentru fixarea cunoștințelor și explicarea temelor date acasă, fără a se neglija verificarea cunoștințelor și notarea elevilor.

Buna pregătire și desfășurare a lecțiilor, legarea lor mai strînsă de viață trebuie împlinite cu organizarea de meditații și consultații pentru elevii rămași în urmă sau cu note mici și deosebi a aceluia ai căror părinți lucrează ambii în producție și nu se pot ocupa suficient de pregătirea lor. Are o deosebită importanță pregătirea fiilor de muncitori și țărani muncitori care vor absolvi clasa a VII-a, în vederea intrării lor în școala medie, cit și buna organizare a cursurilor pentru cei din clasele a X-a și a XI-a, în vederea pregătirii lor pentru intrarea în învățămîntul superior.

Îmbunătățirea pregătirii elevilor este legată și de lichidarea cauzelor care provoacă fenomene de supraîncercare, în primul rînd prin evitarea temelor prea numeroase pentru acasă și prin judicioasa organizare a timpului elevilor în strînsă colaborare cu organizația U.T.M. și cu familia.

Se impun cu necesitate realizarea unei mai strînse legături între pregătirea teoretică și pregătirea practică a elevilor, ridicarea nivelului de predare a disciplinelor cu caracter practic, aplicativ și a lucrărilor în ateliere, o mai strînsă legătură între profesorii de la disciplinele teoretice și cele practice, antrenarea celor dinții în studierea și cunoașterea bazelor producției. Din instruirea practică în producție a ucenicilor și elevilor din școlile profesionale, de meserii și agricole trebuie să se înlăture caracterul meșteșugăresc, asigurîndu-se elevilor documentația tehnică necesară și o pregătire temeinică și completă.

Studierea cu atenție a documentelor Plenerului a VII-a a C.C. al U.T.M. și a concluziilor rezultate în urma consfățuirii pe țară cu diriginții, generalizarea experiențelor bune din activitatea diriginților trebuie să ducă la îmbunătățirea muncii educative. Diriginții au datoria să antreneze pe toți ceilalți profesori în rezolvarea problemelor educative, să dea un conținut mai bogat, mai variat și mai eficace orelor de dirigenție, să colaboreze cit mai strîns cu organizațiile U.T.M., pentru evitarea paralizismului unor activități și să desfășoare cu părinții o muncă mai plină de conținut. Din preocupările lor nu trebuie să scape tratarea temelor cu conținut etic și patriotic, iar orientarea profesională a viitorilor absolvenți trebuie să constituie de pe acum una din problemele activității educative.

Sarcini deosebite revin profesorilor care lucrează în învățămîntul seral, pentru evitarea predării abstracte și a schematismului în predare, pentru combaterea abundenței de date și fapte neesențiale, pentru folosirea la lecții a experienței din producție a elevilor-muncitori. Aici trebuie să se pună mai mult accent pe tratarea individuală a fiecărui elev-muncitor și pe folosirea unor procedee variate, în funcție de nivelul acestora, să se realizeze lecții clare, accesibile, bazate pe folosirea materialului demonstrativ și să se insiste asupra fixării cunoștințelor altă ca etapă distinctă a lecției, cit și în cadrul celorlalte etape. Este necesar de asemenea să se acorde mai mult sprijin muncitorilor elevi pentru a-și învăța să folosească independent manualul, să se organizeze pentru ei consultații colective și individuale în ziua liberă din săptămîna și duminică. Ținînd seama de nivelul foarte diferit de cunoștințe pe care le au tinerii ce se pregătesc acum să intre în clasa a VIII-a a învățămîntului seral, este necesar să se depună tot interesul pentru buna organizare și desfășurare a cursurilor de șase luni, care au început în aceste zile, să se intensifice colaborarea în acest scop cu conducerea întreprinderilor și cu organizațiile U.T.M. din cadrul acestora.

În același timp cadrele didactice trebuie să lupte pentru menținerea în școală a tuturor elevilor înscriși, să lichideze pe cit posibil pierderile de elevi și să asigure frecventarea regulată a cursurilor de către aceștia, în așa fel ca ei să-și poată însuși cunoștințele prevăzute de programe și să promoveze clasa.

În trimestrele care urmează trebuie să se intensifice și să se îmbunătățească mult calitatea muncii de îndrumare și control, atît din partea directorilor de școli, cit și a secțiilor de învățămînt și cultură, punîndu-se un accent deosebit pe desfășurarea procesului de învățămînt, pe calitatea predării, pe nivelul cunoștințelor elevilor.

Plecînd de la rezultatele primului trimestru, fiecare colectiv didactic trebuie să tragă serioase concluzii practice pentru activitatea de viitor. Este o datorie patriotică pentru fiecare învățător și profesor, pentru fiecare director de școală de a manifesta o exigență sporită față de munca sa proprie și de a lupta pentru înarmarea elevilor cu temeinice cunoștințe teoretice și deprinderi de muncă, de a-și îndeplini cu cinste sarcina in-

Cunoașterea bazelor producției -

sarcină de seamă a cadrelor didactice

Legarea strinsă a învățământului de producție, de viață, impune cu necesitate cunoașterea de către profesori a bazelor producției industriale și agricole, pentru ca ei să poată fundamenta explicarea fiecărui principiu, a fiecărei legi științifice pe exemple concrete din practică. Numai astfel pregătirea pe care o vor da elevilor, în cadrul tuturor disciplinelor de învățământ, va fi cu adevărat bazată pe munca concretă desfășurată pentru producerea bunurilor materiale, îi va ajuta pe elevi ca, atunci când se vor include și ei în această muncă, să poată aplica cu folos cunoștințele dobândite în școală.

În scopul de a cunoaște părerea unor cadre din învățământ cu privire la această problemă și la căile de rezolvare a ei, redacția s-a adresat unor profesori, precum și unor inspectori și unor lucrători ai institutelor de perfecționare.

Relatăm mai jos părerea acestora.

Tov. C. Drăgulescu, directorul I.P.C.D.-București: Problema cunoașterii de către învățători și profesori a bazelor producției industriale și agricole a preocupat institutul nostru încă din anii trecuți. Această preocupare a fost determinată de orientarea însăși a întregului nostru învățământ spre producție.

Adesea cu prilejul asistării la ore, ne-am dat seama că, necunoscând problemele producției, o serie de profesori nu făceau suficient apel în lecțiile lor la aspectele concrete din practică, iar atunci când însoțeau grupe de elevi în producție se mărgineau la rolul de supraveghetori fără a putea să dea explicații mai aprofundate elevilor cu privire la aplicarea diferitelor legi și principii științifice și să participe alături de ei la lucrările practice.

Sarcina pusă în fața școlii de a realiza o cât mai strinsă îmbinare între învățatură și munca producției cere din partea tuturor învățătorilor și profesorilor să cunoască bazele producției industriale sau agricole și îndeosebi ale acelor ramuri care se dezvoltă în localitatea sau regiunea în care se află școala și unde vor merge să lucreze cei mai mulți dintre elevi după absolvire. Ținând seama de această cerință în programele cursurilor de perfecționare din 1959 au fost introduse activități în producție, după specificul fiecărei specialități, punându-se mai mult accent pe aceste lucrări îndeosebi la disciplinele care au o legătură mai directă cu producția. S-au organizat numeroase vizite în întreprinderi, iar profesorii incluși la cursuri au lucrat uneori direct în producție. Astfel, profesorii de fizică au lucrat la Fabrica de aparate electrice, cei de chimie la Fabrica de mase plastice cei de științe naturale, de geografie și directorii școlilor de 7 ani de la sate pe terenurile Institutului agronomic și ale gospodăriei agricole colective „1 Mai”.

De asemenea institutul s-a preocupat ca la cursurile de perfecționare organizate pe regiuni pentru învățători să se desfășoare activități în producția agricolă.

Am căutat să-i îndrumăm și pe profesorii de literatură, istorie și limbi străine spre legarea mai strinsă a muncii lor de viața social-culturală a țării. În acest scop am organizat pentru ei activități practice într-o serie de instituții culturale (biblioteci, muzee etc.).

Ne-am dat seama că și profesorii care predau cunoștințele industriale sau agricole și lucrările practice au nevoie de îndrumare pentru a organiza lecțiile lor în condiții cât mai apropiate de producție, de a colabora cât mai strins cu profesorii de fizică, chimie, științe naturale, matematică pentru fundamentarea teoretică a activităților practice. A fost organizat astfel un curs de perfecționare pentru profesorii-maștri din școlile de cultură generală și s-a prevăzut în continuare organizarea a încă două cursuri de perfecționare pentru profesorii de cunoștințe industriale și agricole. Ne-am propus să organizăm în regiuni, împreună cu secțiile de învățământ și cultură, centre metodice pentru îmbunătățirea predării cunoștințelor industriale și agricole.

Aceste măsuri constituie însă numai un început. Studiarea bazelor producției industriale și agricole trebuie să devină o acțiune de masă în rândurile cadrelor didactice și să se realizeze prin mijloace variate: lecții și demonstrații practice, excursii și vizite în întreprinderi etc.

Dezvoltarea preocupărilor cadrelor didactice pentru studiarea problemelor producției și pentru desfășurarea unor activități practice

rioadă vacanței de vară. Am indicat aceste perioade pentru că în cadrul lor se efectuează mai multe lucrări cu caracter agricol.

Tov. ing. Ion Căpitănescu, lector: În colectivul catedrei de matematică-fizică de la Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din București, colectiv din care fac parte specialiștii pentru predarea cunoștințelor industriale și agricole și a studiului mașinilor cu aplicații practice, am discutat de multe ori ce anume ar trebui să cunoască profesorii pentru a fi cit mai în măsură să transmită la rândul lor elevilor cunoștințe strins legate de practică. Considerăm că acest lucru privește în mod deosebit pe profesorii de fizică, chimie, științe naturale, matematică și desen, nu numai pe cei care predau cunoștințele industriale și agricole. Credem că profesorii de fizică, de exemplu, ar trebui să aibă în special cunoștințe despre studiul mașinilor și organe de mașini, pe cînd pentru cei de desen ar fi suficiente cunoștințele despre organe de mașini. Profesorii trebuie să cunoască însă și modul de utilizare a mașinilor în producție și unele caracteristici principale ale acestora.

Nici ceilalți profesori nu pot să rămână străini de problemele producției. În cadrul oricărei lecții, fie ea chiar și de literatură sau istorie, se pot întîlni referiri la unele aspecte sau fenomene din producție. Pentru ca să poată da elevilor explicații corecte asupra acestora, profesorii trebuie să aibă cunoștințe despre producție, despre organizarea ei și despre utilajele folosite. Numai cunoscînd problemele producției vor putea profesorii de geografie, sau cei de economie politică, de exemplu, să-și illustreze lecțiile cu date din practică.

Studiarea bazelor producției industriale și agricole de către cadrele didactice se poate realiza prin numeroase căi. Astfel, s-ar putea organiza în acest scop instructaje pe regiuni sau raioane. De asemenea, în școlile mai mari s-ar putea constitui cercuri de studiere a problemelor producției, fie de sine stătătoare, fie în cadrul cercurilor pedagogice. La activitatea acestor cercuri ar trebui să fie atrași și cadrele didactice de la școlile din jur. Credem că cel mai indicat ar fi ca aceste probleme să fie studiate în cercurile pedagogice, ceea ce ar permite ca studiul să fie mai strins legat de specificul fiecărei specialități. Aici s-ar putea prezenta expuneri și conferințe ținute de specialiști din producție sau de profesorii de cunoștințe industriale sau agricole s-ar putea organiza vizite și demonstrații în întreprinderi.

În același timp socotim necesar ca în instituțiile de învățământ care pregătesc cadre didactice să se pună un accent mai mare pe activitatea în producție. Spun aceasta pentru că nu rareori s-au văzut cazuri de absolvenți intrați în învățământ care puteau să trateze foarte bine o problemă tehnică din punct de vedere teoretic, dar nu reușeau să realizeze un circuit electric, să instaleze o sonerie, să explice în mod concret construcția unui aparat de radio sau să conducă tractorul sau automobilul.

Ar trebui să fie revăzute din acest punct de vedere și unele modele de material didactic difuzate în școli în special aparatele de fizică și machetele de mașini. În multe cazuri întreprinderea de material didactic execută modele de mașini și aparate care nu seamănă deloc cu cele din producție. Este necesar ca aici să fie respectat cel puțin aspectul exterior al mașinilor și aparatelor reprezentate și să se indice caracteristicile pe care le au acestea în producție.

Tov. Alexandru Dumitrache, inspector metodist la secția de învățământ și cultură a raionului Medgidia, reg. Constanța: Nu de mult a avut loc la Constanța o consfățuire cu directorii școlilor din regiune. Printre problemele discutate la această consfățuire un loc important l-a ocupat și cunoașterea de către profesori a bazelor producției agricole. Un director a propus să se organizeze într-o gospodărie de stat un curs de inițiere în problemele producției agricole. Socotesc că a fost o propunere foarte bine venită. Organizarea unui astfel de curs ar constitui un ajutor prețios pentru profesorii care predau cunoștințele agricole și științele naturale.

Cursul ar putea să cuprindă un ciclu de lecții care să fie predate de un colectiv de ingineri calificați în diferite ramuri ale producției agricole — cerealiere, pomicolă, viticolă etc. Ar fi bine ca un astfel de curs să aibă loc într-o gospodărie de stat care cuprinde mai multe ramuri ale producției agricole. Paralel cu lecțiile teoretice ținute de ingineri, profesorii vor avea posibilitatea să facă pe ogoarele gospodăriei și diferite experimentări practice. Consider că ar fi nimerit ca acest curs să se desfășoare în două etape. O primă etapă ar avea loc în timpul vacanței de primăvară, iar cea de a doua în pe-

Tov. Arcadie Santo, lector de fizică și chimie la I.P.C.D. Cluj.

Am putea spune că în orașul nostru există și în momentul de față o anumită preocupare pentru familiarizarea profesorilor cu problemele producției. Însăși munca la catedră îi obligă pe profesori să găsească anumite căi de cunoaștere a bazelor producției. Nu de mult, bunăoară, cercul pedagogic de fizică și chimie a organizat o vizită la întreprinderile chimice din Turda. Rezultatele vizitei s-au oglindit în

lecțiile ținute de profesori în zilele următoare. În special la chimie la capitolul „Halogeni”, profesorii au folosit pe larg cunoștințele despre producție acumulate în timpul acestor vizite.

Această preocupare nu are însă deocamdată un caracter temeinic și sistematic. Chiar excursia la care m-am referit a fost o acțiune izolată, oarecum întâmplătoare. Pe lângă aceasta ea nu a durat decît o singură zi — și materialul acumulat într-o singură zi este, fără îndoială, redus.

Ar trebui să se acorde mai multă atenție organizării vizitelor pe care le fac profesorii în producție. Ele pot să se desfășoare după un anumit program, să aibă loc mai des, să se axeze pe anumite teme legate de lecțiile pe care profesorii urmează să le predea elevilor și să aibă o durată care să îngăduie cunoașterea mai aprofundată a aspectelor cercetate.

Tov. Ion Erulescu, inspector metodist la secția de învățământ și cultură a raionului Curtea de Argeș, regiunea Pitești: În regiunea noastră există o anumită experiență în ceea ce privește familiarizarea profesorilor cu problemele producției agricole. Spre sfîrșitul vacanței de vară din anul trecut s-a organizat la gospodăria agricolă de stat din comuna Ștefănești un curs de perfecționare a profesorilor care predau cunoștințele agricole și științele naturale. Cursul a dat unele rezultate foarte bune. El a fost însă destul de scurt (nu a durat decît 10 zile) și a cuprins un număr prea mic de cadre didactice. A existat în cadrul cursului și o anumită tendință spre teoretizări, neglijîndu-se uneori faptul că profesorii veniseră aici ca să se documenteze în special asupra problemelor muncii practice.

Cred că astfel de cursuri ar trebui să fie îmbunătățite și extinse. Ele ar trebui să cuprindă cit mai mulți profesori și să acorde bineînțeles mai multă atenție practicii decît teoretizărilor.

Tov. Ghiță Dumitru, inspector metodist la secția de învățământ și cultură a raionului Rîmnicu Vilcea: Dezbătînd în cadrul secției de învățământ problema studierii de către profesori a bazelor producției industriale și modalitățile practice prin care s-ar putea rezolva această problemă, mulți tovarăși, avînd în

vedere posibilitățile locale existente la noi, au socotit că s-ar putea organiza cu profesorii de fizică și chimie un instructaj de 12—15 zile. Acest instructaj ar urma să se desfășoare în diferite întreprinderi industriale din raion. De pildă, s-ar putea lucra 4—5 zile la Fabrica de pielărie „11 Iunie”, unde profesorii de chimie pot cunoaște tehnica tăbăcirii, iar profesorii de fizică pot studia strungul și mașinile pentru prelucrat pîiele. Alte 4—5 zile ar putea să fie rezervate studierii procesului de producție în uzina de sodă de la Govora, unde profesorii și-ar putea însuși noțiuni de tehnologie chimică, ar putea cunoaște aparate moderne de măsură și control și ar avea posibilitatea să studieze diverse tipuri de mașini de forță. În 3 sau 4 zile ar putea fi vizitate Fabrica de placaj I.P.R.O.F.I.L., fabrica de sucuri din Rîureni, precum și atelierele de reparații auto I.R.T.A. La acest instructaj, la care ar participa profesori de fizică și chimie și eventual profesori-maștri din întregul raion, s-ar putea dezbate pe larg numeroase probleme de producție care le-ar fi de un real folos pedagogilor în predare.

Tov. ing. Manole Gavriș, profesor de studiul mașinilor la Școala medie nr. 2 din Cluj: Cred că s-ar putea organiza un sistem de cursuri serale în care profesorii să-și însușească un minimum de cunoștințe tehnice despre structura materialelor industriale, despre procesul de fabricare a acestor materiale în siderurgie, metalurgie și în sectorul laminării. În cadrul acestor cursuri li s-ar putea preda acestor profesori elemente despre sculele prelucrătoare în metalurgie și în sectorul laminării, precum și noțiuni despre mașinile-unelte prelucrătoare, despre rezistența materialelor, despre organele de mașini, despre organizarea întreprinderilor industriale etc. În timpul acestor cursuri, s-ar putea organiza excursii în diferite centre industriale. Aceste excursii ar constitui o completare a cunoștințelor teoretice acumulate de profesori. Pentru ca astfel de excursii să fie rodnice e bine ca după ele să urmeze discuții ample pe bază de referate.

O altă cale prin care profesorii pot să-și îmbunătățească bagajul de cunoștințe privind bazele producției este și aceea a cercurilor științifice, în care s-ar putea aborda teme mai apropiate de problemele producției.

Concluzii

Păreri exprimate mai sus dovedesc că învățătorii și profesorii se conving tot mai mult de necesitatea imperioasă ca fiecare pedagog să cunoască problemele producției, în special ale celor din regiunea în care se află școala. Faptul că pedagogii sînt preocupați de găsirea căilor prin care să realizeze o tot mai strînsă legătură a școlii cu producția dovedește că ei simt răspunderea ce le revine și lor în rezolvarea problemelor mari, actuale ale învățămîntului.

Poporul nostru a incredințat școlii sarcina de a pregăti tineretul pentru viață, iar partidul și guvernul îndrumăază în permanență școala ca această pregătire să se realizeze într-o strînsă legătură cu producția. Mulți dintre absolvenții școlilor de cultură generală se îndreaptă, după terminarea școlii, direct spre producția industrială sau agricolă. De aceea, încă de pe băncile școlii ei trebuie învățați să aplice în practică cunoștințele teoretice dobîndite, să li se dezvolte pasiunea pentru tehnică și spiritul de inventivitate. Pentru ca profesorii să-și poată îndeplini cu cinste acest rol este necesar — după cum se arată și în propunerile de mai sus — ca ei înșiși să fie buni cunoscători ai problemelor producției, să știe să minuiască cele mai răspîndite unelte și mașini. Pe lângă faptul că aceasta permite profesorului să lege mai strîns cunoștințele teoretice de practică, constituie pentru elevii săi și un exemplu educativ.

În cuvîntul lor, cei consultați au făcut propuneri interesante privind căile de studiere a bazelor producției. Remarcăm propunerile ca acest lucru să se realizeze prin organizarea în școli a unor cercuri care să studieze diferite laturi ale activității întreprinderilor, punîndu-se accent pe vizite și demonstrații în întreprinderi, convorbiri cu muncitori, tehnicieni și ingineri, expuneri din partea unor specialiști etc. Aprofundarea problemelor producției se va putea realiza de asemenea prin cercurile pedagogice, acestea fiind în măsură să trateze mai concret legătura fiecărei specialități cu producția. Aceasta nu exclude preocuparea fiecărui învățător sau profesor de a se documenta individual în privința bazelor producției, prin studiarea unor materiale, prin vizite în întreprinderi etc.

Mergînd pe această linie, preocupîndu-se continuu să găsească mijloace și căi noi pentru cunoașterea bazelor producției industriale și agricole, cadrele didactice vor reuși să dea elevilor lor o pregătire multilaterală tot mai ridicată, mai legată de viață, să ridice nivelul general al procesului instructiv-educativ.

Despre derivate (I)

In acest articol prezentăm în mod schematic noțiunea de derivată și proprietățile sale, pentru a veni în ajutorul profesorilor care vor preda derivata înainte de apariția manualului. Exercițiile necesare se pot alege din orice carte sau culegere de probleme de analiză matematică.

Tangenta la o curbă. Fie o funcție f definită pe un interval I și C graficul său. Fie $M_0(x_0, f(x_0))$ și $M(x, f(x))$ două puncte de pe grafic. Coeficientul unghiular al secantei MM_0 este $tg \alpha = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$.

Dacă $M'(x, f(x))$ este alt punct de pe grafic, coeficientul unghiular al secantei $M'M_0$ este $tg \alpha' = \frac{f'(x) - f'(x_0)}{x - x_0}$. Unghiul α format de dreapta MM_0 cu axa Ox depinde de punctul x aparținând intervalului I ales. Ce se întâmplă dacă alegem punctul x din ce în ce mai aproape de x_0 ?

Unghiul α se apropie și el din ce în ce mai mult de o valoare α_0 , adică secanta se apropie, ca poziție, din ce în ce mai mult de o poziție limitată M_0T . Sistem astfel condus să cercetăm limita $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$. Dacă această limită există, ea este coeficientul unghiular al unei drepte M_0T care este, prin definiție, tangentă la curba C în punctul M_0 .

Definiția derivatei. Și alte exemple, din fizică, ne impun studiul limitei raportului $\frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$ în punctul x_0 .

Fie f o funcție definită pe un interval I și x_0 aparținând acestui interval. Pentru fiecare punct $x \neq x_0$ din I să considerăm raportul $R(x) = \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$; $R(x)$ este o funcție definită pe $I - \{x_0\}$.

Se spune că funcția f este derivabilă în punctul x_0 , dacă există $\lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$ și este finită. Limita însăși se numește derivata funcției f în punctul x_0 și se notează $f'(x_0)$.

Se spune că funcția f este derivabilă pe intervalul I dacă este derivabilă în fiecare punct din I .

Diferența $x - x_0$ se numește creșterea argumentului de la x_0 la x , iar $f(x) - f(x_0)$ se numește creșterea funcției, corespunzătoare creșterii $x - x_0$ a argumentului. Derivata $f'(x_0)$ este deci limita raportului dintre creșterea funcției și creșterea argumentului când creșterea argumentului tinde către zero.

Dacă există derivata $f'(x_0)$ graficul funcției admite tangentă în punctul $(x_0, f(x_0))$. Coeficientul unghiular al tangentei este $f'(x_0)$.

Dacă f este derivabilă pe I și dacă facem să corespundă fiecărui punct x ce aparține lui I numărul $f'(x)$, se obține o nouă funcție $x \rightarrow f'(x)$ definită pe I , care se notează f' și care se numește funcția derivată a lui f , sau, mai simplu, derivata funcției f .

Trebuie făcută deosebire între derivata funcției f în punctul x , care este un număr $f'(x)$, și derivata funcției f , care este o funcție f' .

Exemple. Aplicând definiția derivatei, constatăm că funcțiile $f(x) = x$, $f(x) = x^2$, $f(x) = \sin x$, $f(x) = \cos x$, definite pe R , sînt derivabile pe tot domeniul lor de definiție. Calculăm derivatele respective. Folosim notațiile: $c' = 0$, $x' = 1$, $(\sin x)' = \cos x$, $(\cos x)' = -\sin x$. Trebuie observat că c' nu înseamnă derivata numărului c , ci a funcției constante identice egală cu c . De altfel, noțiunea de derivată se referă numai la funcții. De asemenea, x' nu înseamnă derivata variabilei independente, ci a funcției identice.

Exerciții. Folosind definiția derivatei, să se stabilească dacă următoarele funcții sînt derivabile în punctul indicat și, cînd este cazul, să se calculeze derivata: $f(x) = 2x^2 - x + 3$ în $x = 1$; $f(x) = \sqrt{x}$ în $x = 1$; $f(x) = \lg 2x$ în $x = 0$; $f(x) = \begin{cases} x^3 & \text{pentru } -1 \leq x \leq 1 \\ 2x - 2 & \text{pentru } 1 < x < 2 \end{cases}$ în $x = 1$; $f(x) = \begin{cases} x \sin \frac{1}{x} & \text{pentru } x \neq 0 \\ 0 & \text{pentru } x = 0 \end{cases}$ în $x = 0$.

Să se determine α astfel ca tangentă la graficul funcției $f(x) = \alpha x^2 + \alpha x - 3$ în punctul $\{2, f(2)\}$ să fie paralela cu prima bisectoare. Să se determine α astfel ca tangentă la graficul funcției $f(x) = \frac{1}{x}$ să formeze cu direcția pozitivă a axei Ox un unghi de 60° .

Este posibil ca raportul $R(x)$ să nu aibă limită în x_0 (deci ca f să nu fie derivabilă în x_0), dar să aibă limită la stînga limită, notată $f'_-(x_0)$ și limita la dreapta limită, notată $f'_+(x_0)$. Aceste limite laterale se numesc respectiv derivata la stînga și derivata la dreapta a funcției f în punctul x_0 . În acest caz există o semidreaptă tangentă la grafic în $(x_0, f(x_0))$ cu coeficientul unghiular $f'_-(x_0)$, numită semitangentă la stînga și, de asemenea, o semitangentă la dreapta. Asemenea puncte $(x_0, f(x_0))$ în care există semitangente laterale care nu sînt în prelungire se numesc puncte unghiulare ale graficului. De exemplu, funcția $f(x) = |x|$ definită pe R nu este derivabilă în punctul 0 , dar are în acest punct derivată la stînga egală cu -1 și derivată la dreapta egală cu 1 .

Dacă $I =]a, b[$, în punctul a definiția derivatei la dreapta este echivalentă cu definiția derivatei la stînga a funcției f în punctul a .

derivatei la stînga este echivalentă și ea cu definiția derivatei.

Dacă însă $a < x_0 < b$, cele trei definiții de derivată sînt distincte. Din proprietățile limitelor laterale se deduce că f are derivată în x_0 dacă și numai dacă are derivate laterale egale în x_0 ; în acest caz $f'(x_0)$ este egală cu valoarea comună a derivatelor laterale.

Este posibil ca raportul dintre $R(x)$ să aibă în x_0 limite laterale infinite. În acest caz graficul funcției are în punctul $(x_0, f(x_0))$ semitangente laterale paralele cu Oy .

Dacă limitele laterale sînt diferite, cele două semitangente sînt suprapuse, iar $(x_0, f(x_0))$ se numește punct de întoarcere al graficului. Exemplu: $f(x) = \sqrt{|x|}$ raportul $R(x)$ are în punctul 0 limita la stînga $-\infty$ și limita la dreapta $+\infty$.

Dacă limitele laterale sînt ambele $-\infty$ sau ambele $+\infty$, atunci raportul $R(x)$ are în x_0 limita $-\infty$, respectiv $+\infty$. În acest caz funcția nu este derivabilă, totuși limita $-\infty$ sau $+\infty$ a raportului $R(x)$ în x_0 se numește încă derivata lui f în x_0 . Cele două semitangente laterale sînt în prelungire, deci graficul are în punctul $(x_0, f(x_0))$ tangentă paralela cu Oy , tangentă care traversează graficul. Un asemenea punct al graficului se numește punct de inflexiune.

Exemplu: $f(x) = \sqrt{x}$ dacă $x \geq 0$ și $f(x) = -\sqrt{-x}$ dacă $x < 0$; avem $f'(0) = \pm \infty$.

Continuitatea funcției derivabile. Orice funcție derivabilă într-un punct este continuă în acest punct.

Fie f definită pe I și derivabilă în x_0 aparținând lui I ; pentru $x \neq x_0$ din I avem

$f(x) = f(x_0) + \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0} \cdot (x - x_0)$. Se deduce ușor că $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$. Deci f este continuă în x_0 .

Există însă funcții continue care nu sînt derivabile. De exemplu, $f(x) = |x|$ este continuă în punctul 0 , dar nu este derivabilă în acest punct.

Operații cu funcții derivabile. Dacă f și g sînt două funcții derivabile pe un interval I , atunci:

- $f + g$ este derivabilă pe I și $(f + g)' = f' + g'$
- $f \cdot g$ este derivabilă pe I și $(f \cdot g)' = f'g + f \cdot g'$

3. $c \cdot f$ este derivabilă pe I și $(c \cdot f)' = c \cdot f'$ (c fiind un număr)

4. $\frac{1}{g}$ este derivabilă în punctele din I în care este definită (în care nu se anulează numitorul) și $(\frac{1}{g})' = \frac{f'g - f \cdot g'}{g^2}$.

Pentru demonstrație, se notează cu h funcția $f + g$ sau $f \cdot g$ etc., pentru care se face demonstrația; se alege un punct arbitrar x_0 aparținând lui I și se scrie raportul

$R(x) = \frac{h(x) - h(x_0)}{x - x_0}$. Se arată că $R(x)$

are limită în x_0 , și că deci h este derivabilă în x_0 . Se calculează apoi, folosind regulile aplicate la limite, derivata $h'(x_0)$. Deoarece x_0 a fost ales arbitrar în I , demonstrația este adevărată pentru orice x aparținând lui I . La produsul $f \cdot g$ se scade și se adaugă la numărătorul lui $R(x)$, $f(x_0) \cdot g(x)$. Se ține seama de faptul că g fiind derivabilă în x_0 este continuă în x_0 , și că, deci,

$\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = g(x_0)$. La cîntul $\frac{1}{g}$ se scade și se adaugă la numărător $f(x_0) \cdot g(x_0)$, iar la numitor se observă că $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = g(x_0) \neq 0$.

Pentru $c = -1$ din continuitatea funcțiilor derivabile se deduce că $-f$ este derivabilă pe I și $(-f)' = -f'$; că $f - g$ este derivabilă pe I și $(f - g)' = f' - g'$. Din aproape în aproape se arată că suma mai multor funcții f_1, \dots, f_n derivabile pe I este de asemenea derivabilă pe I și $(f_1 + \dots + f_n)' = f_1' + \dots + f_n'$. Produsul a n funcții derivabile pe I este de asemenea o funcție derivabilă pe I și derivata produsului este egală cu suma tuturor produselor ce se pot forma cu cele n funcții, derivînd pe una dintre ele și lăsînd pe celelalte nedeviate. (Se efectuează demonstrația pentru trei funcții). În particular, luînd cele n funcții egale cu f , se obține $(f^n)' = n f^{n-1}$.

Exemple: $(x^n)' = nx^{n-1}$; $(cx^n)' = cnx^{n-1}$; un polinom este o funcție derivabilă ca sumă de funcții derivabile; o funcție rațională este derivabilă în punctele în care este definită (în care nu se anulează numitorul) ca raport de polinoame; $tg x$ și $ctg x$ sînt derivabile în punctele în care sînt definite; $(x^{-n})' = -nx^{-n-1}$, n natural.

N. DINCULEANU
E. RADU

INSTRUCTAJ PENTRU INSPECTORI

La I.P.C.D. — București, ca și la celelalte institute de perfecționare din țară, a început seria instructajelor de cîte 10 zile cu șefii secțiilor de învățămînt și cultură regionale și raionale și cu inspectorii metodisti pentru aplicarea Hotărîrii C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri nr. 1059/1959 cu privire la instituirea gradelor didactice.

Instructajul cuprinde un program de conferințe și consultații privitoare la pregătirea și efectuarea inspecției speciale pentru obținerea gradelor. Astfel, vor fi dezbătute probleme ca: sarcinile trasate de partid pentru continua dezvoltare a învățămîntului, importanța Hotărîrii nr. 1059/1959, importanța învățămîntului ideologic pentru perfecționarea cadrelor didactice, metode și procedee folosite în cadrul inspecției speciale pentru cercetarea rezultatelor obținute de învățători și profesori în activitatea la clasă, ca diriginți, în activitatea metodică, în munca științifică, în activitatea social-culturală etc. În a doua parte a instructajului se vor efectua, în mod experimental, inspecții speciale pentru gradul definitiv și gradul al II-lea la cadre didactice de diferite specialități din Capitală.

În felul acesta, inspectorii secțiilor de învățămînt și cultură vor învăța cum să pregătească și să desfășoare inspecțiile speciale, ca documentele încheiate de ei să oglindescă în chip cit mai obiectiv munca și rezultatele dobîndite de cadrele didactice pentru instruirea și educarea tineretului, pentru dezvoltarea învățămîntului și culturii socialiste, contribuția lor efectivă la opera de construire a socialismului în patria noastră.

CĂI DE ÎNSUȘIRE A DEPRINDERILOR PRACTICE

EXPUNEREA

În procesul de instruire practică a elevilor, alături de a le transmite cunoștințele cit și pentru a-i ajuta să-și formeze o serie de deprinderi de muncă, folosim adesea metoda expunerii.

Profesorii-măștri folosesc expuneri care au ca obiect fie prezentarea unui material nou, fie lămurirea unui procedeu de muncă pe parcursul desfășurării unor lucrări practice în atelier.

Expunerea orală a profesorului-maistru avînd ca obiect materialul nou este folosită de obicei în instructajul introductiv, la începutul studierii unei teme noi, a unei subteme sau a unui capitol din programa de lucrări practice. Așa, de exemplu, la începutul studierii temei „Mașini de frezat” la clasa a IX-a, folosesc expunerea pentru instructajul introductiv. În cadrul ei descriu principalele organe ale mașinii de frezat și sculele utilizate în procesul frezării și dau lămuriri asupra tehnicii securității muncii în timpul lucrului la mașina de frezat. Desigur, expunerea dă rezultate mult mai bune dacă este însoțită de demonstrație. De aceea, în timpul expunerii la care m-am referit le arăt practic elevilor care sînt caracteristicile organelor mașinii de frezat și care sînt sculele utilizate în timpul frezării.

La începutul lecțiilor următoare, consacrate manevrării mașinii de frezat (vor fi cel puțin trei asemenea lecții a câte trei ore fiecare), folosesc din nou expunerea pentru a le indica elevilor sarcinile ce le revin în cadrul lecției respective și a le arăta cum să realizeze aceste sarcini: de exemplu, cum să fixeze în freză o bară rotundă din care se prelucurează un patrat, cum să prelucureze o roată dințată etc.

Dar expunerea se folosește de multe ori și atunci cînd îi pregătăm pe elevi pentru efectuarea unei excursii într-o întreprindere. În cadrul unei astfel de expuneri caut să le prezint elevilor specificul întreprinderii, al secțiilor acesteia, îi informez asupra procesului tehnologic, asupra utilajului cu care se realizează acesta, asupra importanței pe care o are întreprinderea respectivă în economia țării. Totodată le arăt și în ce constă tehnica securității muncii în fiecare din secțiile întreprinderii. Așa, de pildă, am organizat cu elevii, la începutul anului școlar, o excursie la întreprinderea „Ascensorul” unde urma să începem lucrările practice în producție. Excursia era menită să-i familiarizeze înainte de a trece la lucrările practice propriu-zise cu activitatea princi-

palelor secții ale întreprinderii. Folosind expunerea i-am informat pe elevi asupra procesului tehnologic din secțiile și atelierelor în care ei urmau să lucreze prin rotație. Le-am vorbit în cadrul acestei expuneri despre atelierelor de lăcătușărie, de sudură, de prelucrare a metalelor prin așchiere, insistînd asupra mașinilor-unelte întâlnite aici, asupra importanței lor în prelucrarea metalelor.

Durata expunerii variază în funcție de conținutul temei și de pregătirea elevilor. Astfel, expunerea privitoare la executarea exercițiilor practice — bunăoară, a exercițiilor de filetare manuală — poate să dureze 10—15 minute, în timp ce expunerea asupra mașinii de frezat, strungului paralel, mașinii de rabolat transversal, care este urmată de o perioadă de activitate practică complexă (manevrarea diferitelor părți ale acestor mașini, a sculelor utilizate în procesul frezării, strunjirii etc.) va dura 25—30 minute. Expunerea va dura mai puțin — respectiv 5—10 minute — atunci cînd o folosim pe parcursul desfășurării unei lecții de exerciții practice. Se întâmplă, de exemplu, ca în cadrul operației de pilire să constatăm că mai mulți elevi fac aceeași greșală în minușirea pilei, în prinderea piesei de pilit în menghină etc. Atunci sîntem nevoiți ca, imbinînd expunerea cu explicația și demonstrația, să prezentăm din nou efectuarea corectă a operației de pilire, de prindere corectă a piesei de pilit în menghină etc.

Expunerea trebuie să fie precisă, clară și pe înțelesul elevilor. Ea trebuie fundamentată din punct de vedere științific, luîndu-se în seamă particularitățile de vîrstă ale elevilor și nivelul cunoștințelor teoretice primite de ei în orele de fizică, matematică, desen etc. Bunăoară, în cadrul temelor privitoare la mașini-unelte ce se predau la clasa a IX-a folosim foarte mult cunoștințele elevilor de cinematică, dinamică și matematică.

Este foarte util ca în timpul expunerii să se folosească un bagat material intuitiv — planșe, scheme, machete precum și demonstrații practice efectuate de profesorul-maistru. Aceasta face ca cele prezentate să fie mai bine înțelese și reținute de elevi. La lecțiile practice de atelier la clasele V—VII, de exemplu, de obicei așa se procedează. Înainte de a trece la un exercițiu practic profesorul-maistru expune elevilor acel exercițiu însoțindu-și expunerea de demonstrație, care de multe ori constă în a efectua chiar el mai întîi exercițiul respectiv, iar apoi ele-

vii reproduc cele văzute. Desigur acest procedeu nu este greșit, dar elevii trebuie ajutați să înțeleagă operația respectivă, să o reproducă mecanic. Acest scop se poate realiza foarte bine în cadrul expunerii. E necesară în aceeași măsură urmărirea de către profesorul-maistru a efectuării corecte a exercițiilor practice respective de către fiecare elev.

În general, expunerea trebuie să se desfășoare conform unui plan dinainte stabilit, urmărindu-se o succesiune logică a materialului prezentat. Termenii tehnici și cei de specialitate trebuie pronunțați corect, precis și notați pe tablă conform staturilor în vigoare. Sensul termenilor dintr-o limbă străină să fie explicat în limba maternă a elevilor. O mare atenție trebuie să acorde profesorul-maistru felului cum înțeleg elevii cele expuse. Este bine ca în acest scop el să le adreseze din timp în timp întrebări de sondaj, fără însă ca prin aceasta expunerea să suere. De asemenea, profesorul-maistru trebuie să fie atent la imbinarea armonioasă a expunerii cu explicația sau demonstrația, fără să le substituie una alteia. Cînd este vorba de prezentarea unui principiu sau termen mai complicat, de exemplu, el poate și trebuie să recurgă la explicarea acestuia. Bunăoară în timpul expunerii privitoare la prelucrarea roților dințate în momentul cînd se ajunge la folosirea capului divizor, pentru a-i face pe elevi să înțeleagă construcția și manevrarea acestuia este necesar să se intervină cu explicația imbinată cu demonstrația, recurgîndu-se la planșe și alte materiale intuitive care să-i lămurască în ce constă principiul de mînuire a diferitelor tipuri de capete divizoare, ce elemente de calcul intervin pentru folosirea unui cap divizor în prelucrarea unei roți dințate cu un anumit număr de dinți în tăierea canalelor elicoidale la burghie și alezoare, cum se realizează acestea cu ajutorul capului divizor în combinarea mișcării de rotație a sculei cu mișcarea de rotație a piesei. O dată lămurite aceste probleme, se revine la expunerea temei propuse inițial — prelucrarea roților dințate.

Folosind cu pricepere expunerea, mărim randamentul lecției practice, îi ajutăm pe elevi să-și însușească cit mai temeinic multe cunoștințe și deprinderi practice de muncă.

VASILE HERLEA
Inginer șef la întreprinderea „Ascensorul”, profesor de lucrări practice la Școala nr. 18, București

Examine la cursul fără frecvență

(La Școala medie nr. 2 din Capitala)

În aceste zile s-au desfășurat în toată țara examenele date de tinerii muncitori-elevi înscriși la cursurile fără frecvență ale școlilor de cultură generală.

Ca urmare a Hotărârii partidului și guvernului privind îmbunătățirea învățământului seral și fără frecvență, în acest an școlar numărul tinerilor muncitori cuprinși la cursurile fără frecvență a crescut în mod apreciabil. De asemenea, s-a intensificat ajutorul acordat acestora în pregătirea lor pentru examene, în multe locuri stabilindu-se în acest scop o legătură strânsă între școli și întreprinderi. Au fost organizate, atât în întreprinderi cât și în școli, cursuri de pregătire, meditații și consultații.

La fabrica „Clement Gotwald” din Capitală, de exemplu, încă de la începutul anului școlar elevii care studiază fără frecvență au fost repartizați pe lângă câțiva specialiști care s-au ocupat de pregătirea lor la fizică, chimie, matematică, limba rusă etc. Ei au găsit la biblioteca întreprinderii o parte din manualele de care aveau nevoie.

Multe școli au organizat meditații și consultații colective și individuale, acordând elevilor care studiază fără frecvență un ajutor sistematic la toate materiile prevăzute în programe.

Ca urmare a acestor măsuri, un mare număr de tineri muncitori s-au putut prezenta bine pregătiți la examene.

La examenele din cadrul cursului fără frecvență de pe lângă Școala medie nr. 2 din Capitală s-au înregistrat multe rezultate bune. Asemenea rezultate au obținut, de exemplu, numeroși tineri înscriși la examenele de economie politică și socialism științific care s-au desfășurat la clasele a X-a și a XI-a. La lucrarea scrisă pentru aceste examene cei din clasa a X-a au avut de tratat temele „Teoria plusvalorii, piatra unghiulară a învățării economice a lui Marx” și „Ce este C.A.E.R.-ul?” iar cei din clasa a XI-a „Învățătura marxist-leninistă despre necesitatea creării partidului de tip nou”. Atât din lucrările scrise cât și din răspunsurile orale s-a putut vedea că mulți dintre ei s-au pregătit cu seriozitate. Aceștia au dovedit că stăpinesc no-

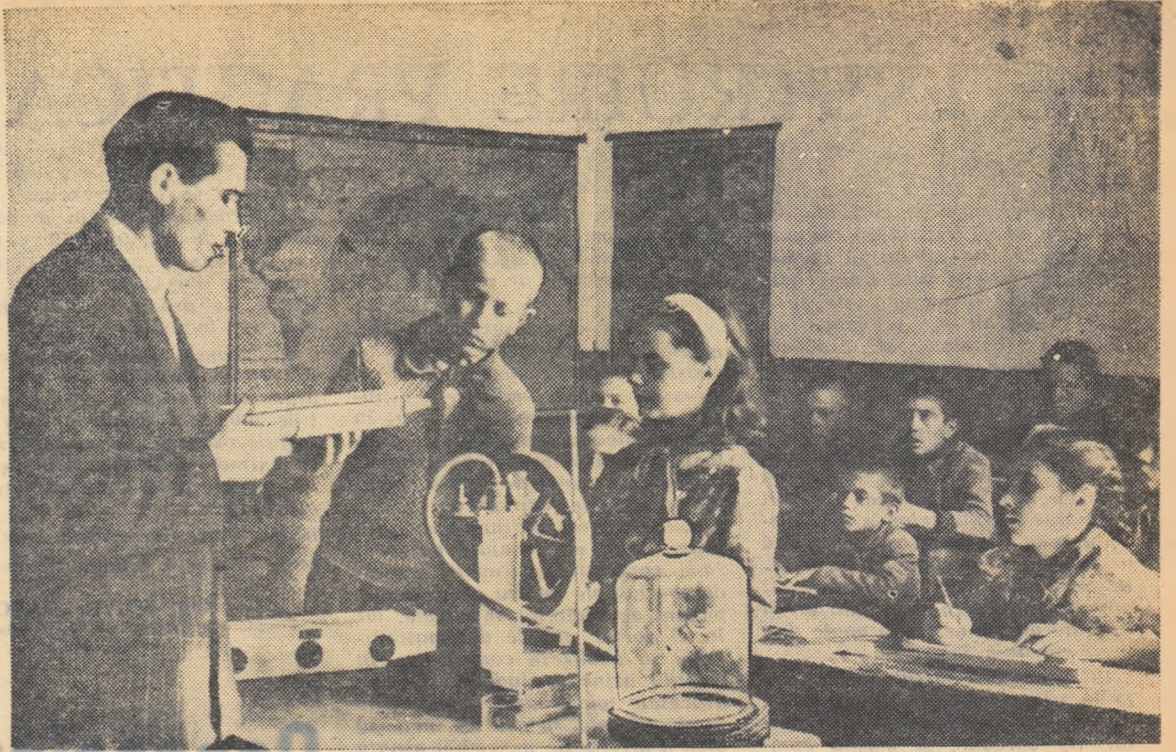
țiunile de bază, că interpretează bine problemele, fiind totodată la curent cu documentele de partid și de stat. Vorbind despre modurile de producție capitalistă și socialistă, elevii au scos în evidență, pe de o parte, contradicțiile care macină orînduirea capitalistă, au caracterizat lovitura primită de sistemul capitalist prin criza sa generală, care s-a accentuat după cel de al doilea război mondial, grăbind prăbușirea definitivă a acestui sistem, iar pe de altă parte au scos în evidență trăsăturile caracteristice ale modului de producție socialist, vitalitatea orînduirii socialiste, mersul înainte — pe baza folosirii legilor dezvoltării economice — al societății socialiste.

Numeroși tineri au obținut rezultate bune și la examenele de limba română, matematică, geografie, astronomie etc.

Nu se poate spune însă că în toate cazurile elevii care au dat examene la această școală au fost bine pregătiți. Dacă unii din ei stăpinesc bine materia și au dat răspunsuri corecte, alții au dovedit imprecizie în cunoștințe, au răspuns greoi și confuz. Aceasta s-a întâmplat mai ales la acele discipline la care profesorii nu s-au preocupat suficient să le dea indicații de felul cum trebuie să se pregătească în vederea examenelor.

Analizând rezultatele examenelor, comisia de examinare de la Școala medie nr. 2 din Capitală trebuie să stabilească măsurile menite să ducă la lichidarea goloșilor constatate acum în pregătirea elevilor. Din analiza examenelor trebuie să se vadă ce materii au ridicat pentru aceștia probleme mai grele, pentru ca în special aici să li se dea un sprijin deosebit. Elevii trebuie să primească indicații mai amănunțite privitoare la felul cum să-și organizeze studiul individual. Este necesar să se acorde mai multă atenție bunei desfășurări a meditațiilor și consultațiilor, să se dea lămuriri mai ample cu privire la folosirea materialului bibliografic ajutor, a materialului didactic etc., astfel încât la examenele din sesiunea viitoare toți elevii să vină cât mai bine pregătiți.

S. R.

Prin grija regimului democrat-popular școlile sătești dispun de condiții din ce în ce mai bune pentru desfășurarea procesului instructiv-educativ. Iată, de pildă, bogatul material didactic folosit în predarea unei lecții de fizică la Școala de 7 ani din comuna Stiubei, raionul Rîmnicu-Sărat.

STIRI

Realizări în munca educativă

Secția de învățămînt și cultură a raionului Pucioasa, regiunea Ploiești, a organizat recent, sub îndrumarea comitetului raional de partid, o consfățuire la care au luat parte diriginți, instructori superiori de pionieri și directori de școli. Ședința a avut drept scop analiza muncii educative desfășurate în prima etapă a anului școlar în școlile din raion. Cu acest prilej au fost prezentate referate privind munca și realizările organizațiilor de pionieri din raion, desfășurarea orelor de diriginție, organizarea timpului liber al copiilor.

Referatele prezentate, ca și discuțiile au relevat multe aspecte pozitive ale activității educative din școli. Astfel au fost popularizate realizările obținute la Școala medie din Pucioasa, care a organizat pentru elevi concursuri avînd ca temă „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie”, „Opera lui Ion Creangă” etc. și a constituit un club al corespondenților în cadrul căruia elevii fac schimb de scrisori cu elevii din U.R.S.S.

De asemenea au fost popularizate unele aspecte privind organizarea orelor de diriginție la Școala de 7 ani din Moroeni.

În încheiere, tov. Petre Pascu, secretarul comitetului raional de partid, a scos în evidență importanța muncii de educare comunistă a tineretului, recomandînd o permanentă și susținută colaborare între diriginți, birourile U.T.M. pe clasă și instructorii superiori de pionieri.

Educați în spiritul frăției

Cadrele didactice de la secțiile cu limbile de predare română și germană a Școlii de 7 ani din comuna Lănaheim, regiunea Timișoara, se îngrijesc în deaproape de organizarea unor forme de activitate cit mai variate în scopul educării copiilor în spiritul prieteniei, al înfrățirii. Acest lucru poate fi observat în viața de fiecare zi a școlii, în desfășurarea procesului de învățămînt, cit și în activitățile extrașcolare.

Copiii învață împreună, se joacă împreună, participă în comun la acțiuni patriotice și obștești, la excursii, vizite în producție. Duminică dimineața elevii se duc împreună la filme, participă în comun la întreceri sportive etc.

N. CRĂCIUN

Manuale noi apărute în Editura de stat didactică și pedagogică

„Elemente de economie politică”, manualul experimental, partea întâi.

Această primă parte a manualului cuprinde capitolele: „Modul de producție capitalist” — „Capitalismul premonopolist”, „Capitalismul monopolist” și „Modul de producție socialist” vor constitui, respectiv, obiectul părților a II-a și a III-a ale manualului. După fiecare capitol urmează o serie de întrebări recapitulative deosebit de utile pentru munca de predare a profesorilor.

Logica — pentru clasa a XI-a, de V. Pavelcu și I. Didilescu.

Alcătuît conform programei de învățămînt pentru clasa a XI-a, manualul prezintă o justă proporționare a diferitelor capitole. Demn de subliniat este faptul că autorii

nu au avut în vedere numai latura științifică a predării, ci au acordat multă atenție și caracterului educativ al acestora, ilustrînd lecțiile cu numeroase exemple din producție și din viața social-politică.

☆
Istoria literaturii romine pentru clasa a IX-a reprezintă reeditarea îmbunătățită a primului volum al manualului elaborat de Institutul de istorie literară și folclor cu sprijinul unor profesori din învățămîntul superior și mediu, al unor scriitori și oameni de cultură. Această nouă ediție cuprinde două volume: „Formarea limbii romine” și „Literatura populară orală”, care au fost introduse în conformitate cu programa clasei a IX-a pentru anul școlar 1959-1960. Ele vor servi elevilor la recapitularea materiei prevăzute de actuala programă școlară.

„Lucrări practice de horticultură și silvicultură”

La puțin timp după apariția primului volum al Îndrumătorului pentru profesorii de cunoștințe agricole, care prezintă lucrările practice de agrotehnică și zootehnie, în Editura de stat didactică și pedagogică a apărut volumul al II-lea al acestui îndrumător, în care sînt prezentate lucrările practice de horticultură și silvicultură ce se pot efectua cu elevii din clasele V-VII.

Elaborat de un colectiv de autori compus din Amelia Milițiu, Ion Milițiu, Florea Lupescu și Petre Ionescu, îndrumătorul pentru efectuarea lucrărilor practice de horticultură și silvicultură constituie un sprijin prețios pentru profesorii de cunoștințe agricole.

Prin prezentarea principalelor lucrări de horticultură și silvicultură, îndrumătorul va ajuta profesorilor din școlile sătești să transmită elevilor, din clasele V-VII cunoștințele și deprinderile practice necesare îndeplinirii cu succes în activitatea lor de viitor a sarcinilor trasate de Congresul al II-lea al P.M.R. de Consfățuirea pe țară de la Constanța a țăranilor și lucrătorilor din sectorul socialist al agriculturii, ca și de Plenara C. C. al P.M.R. din 3-5 decembrie 1959 cu privire la refacerea și sporirea patrimoniului forestier al țării și la dezvoltarea tuturor ramurilor horticulturii, în scopul ridicării continue a nivelului de trai al oamenilor muncii din patria noastră.

Volumul cuprinde un număr variat de lucrări practice, ceea ce permite profesorilor din fiecare regiune să se oprească asupra acelor lucrări care sînt specifice condițiilor pedoclimatice ale regiunii în care se află școala. Astfel, sînt prezentate numeroase lucrări de pomicultură, silvicultură, viticultură, legumicultură și floricultură, grupate pe capitole. De asemenea, sînt indicate o serie de lucrări practice privind colecționarea de

material didactic și organizarea expoziției școlare.

Toate lucrările sînt prezentate în mod sistematic, indicîndu-se în ordine: producerea materialului necesar plantării, îngrijirile ce se dau culturilor în funcție de sezon, recoltarea produselor obținute și păstrarea lor. Se indică, de asemenea, scopul lucrării, epoca și locul de executare, materialele și uneltele necesare, măsurile organizatorice și desfășurarea lucrării. Fiecare lucrare este ilustrată prin numeroase desene și schițe.

Volumul se ocupă în special de lucrările care contribuie la sporirea capacității de rodire a livezilor și viilor existente, la sporirea continuă a producției horticoale și scăderea prețului de cost al producției-marfă la obținerea unor soiuri noi de plante cu o productivitate ridicată (metode de hibridare sexuală și vegetativă), precum și de lucrările necesare pentru înființarea de noi plantații.

La sfîrșit îndrumătorul prezintă calendarul lucrărilor de horticultură și viticultură, ceea ce permite profesorilor să planifice în mod just lucrările pe care le vor executa cu elevii.

Folosind un limbaj accesibil și un stil clar și concis colectivul de autori s-a străduit să elaboreze un îndrumător care poate să fie util nu numai profesorilor, ci și elevilor și unui larg cerc de oameni din agricultură. Aceștia găsesc în volum îndrumări prețioase pentru efectuarea celor mai variate lucrări specifice regiunilor de dealuri, de podgorii, de șes sau de luncă și răspunsuri pentru cele mai diferite preocupări legate de dezvoltarea tuturor ramurilor horticulturii. „Lucrările practice de horticultură și silvicultură” au totodată meritul de a fi una dintre primele cărți de uz didactic de acest gen în țara noastră.

C. M.

SĂ FIE RESPECTATE CERINȚELE MUNCII ÎN ȘCOALĂ!

Printre cadrele didactice de la Școala medie din Curtea de Argeș se manifestă unele practici dăunătoare buzei desfășurării a procesului de învățămînt. Aceasta a reieșit cu pregnanță din sesizări și dintr-un control efectuat nu de mult la această școală.

În primul rînd, sînt lipsuri în privința punctualității la ore. Cadre didactice ca Ecaterina Vasilescu, Doina Preda, Elena Cirstea lipsesc sau pleacă de la cursuri fără să anunțe din timp direcțiunea să ia măsuri de suplinire. Sînt cazuri cînd după sunarea clopoțelului de intrare la ore unii profesori mai rămîn în cancelarie antrenanți în diferite discuții, lucru ce-i face să nu-și poată desfășura în timp lecția. Printre aceștia sînt Grigore Mircescu, Vera Baschide, Ecaterina Andreica, Georgeta Păunescu, Ecaterina Vasilescu, Victor Rotaru, Nicolae Dușeanu. Intrînd de multe ori cu întîrziere la ore, realizează din fugă sau renunță la verigi importante ale lecțiilor (fixarea cunoștințelor, darea temelor pentru acasă etc.).

În al doilea rînd, lasă de dorit stilul de muncă folosit în școală. Pedagogi ca Dumitru Iordache, D. Moldoveanu, Vera Baschide, Angela Scîntescu, Ecaterina Vasilescu, Cristea Popliian, Dumitru Mitroiu, Grigore Mircescu, Silviu Stoiculescu și Tănase Dima n-au prezentat, direcțiunii, nici pînă la încheierea trimestrului I, planurile calendaristice, așa cum aveau sarcina. Dintre planurile prezentate destule sînt superficiale întocmite, lipsite de partea introductivă privitoare la caracterizarea elevilor din clasă. Cele cîteva caracterizări

existente nu au la bază o cercetare serioasă, din care să reiasă măsuri concrete de îndreptare a lipsurilor ivite în activitatea din anul trecut, în scopul ridicării nivelului de cunoștințe al elevilor în anul acesta. Unele planuri sînt întocmite cu atîta lipsă de grijă încît sînt notate cu creionul (cazul tov. Elena Cirstea, Alexandru Doagă, Ion Rîzescu, Niculina Nicolau, Ion Zaharescu).

Este știut faptul că pedagogii cu o vechime în învățămînt de pînă la 5 ani sînt obligați să-și întocmească planuri zilnice de lecții. Această cerință nu este însă respectată de către cadrele didactice tinere ale școlii (tovarășele Ecaterina Andreica și Georgeta Păunescu). Iar profesoara de limba franceză Ecaterina Vasilescu, care are numai 2 ani vechime, crede că s-a achitat de sarcina pregătirii pentru lecții înșirînd pe o hîrtie volanță cîteva rînduri fără nici un conținut.

Aceste lipsuri se datoresc, în primul rînd celor doi directori ai școlii care au cunoscut situația și n-au luat măsurile corespunzătoare, lăsînd cadrele didactice să lucreze la întîmplare. Sînt răspunzători însă de această situație și inspecții secției de învățămînt și cultură care, deși au sediul în localitate, nu au controlat pînă în prezent această școală.

Secția de învățămînt și cultură și conducerea școlii trebuie să intervină cit mai grabnic pentru aducerea lucrurilor pe un făgaș normal, pentru a crea la Școala medie din Curtea de Argeș o atmosferă favorabilă desfășurării procesului instructiv-educativ.

N. CRĂCIUN

FORME EFICIENTE DE INSTRUIRE PRACTICĂ

Formarea cadrelor de maștri din industrie la nivelul tehnicii moderne și al sarcinilor complexe care le vor reveni în conducerea secțiilor și sectoarelor din întreprinderi presupune folosirea unor forme cât mai eficiente de instruire teoretică și practică. Străduindu-se să găsească asemenea forme, cadrele didactice de la Grupul școlar de pe lângă uzinele „Steagul Roșu” folosesc tot mai mult metoda predării lecțiilor direct în secțiile uzinei. Aceasta este cu atât mai necesar cu cât programele școlii tehnice de maștri prevăd cunoașterea temeinică de către elevi a unui număr foarte mare și variat de agregate și aparataje de care o școală, oricât de bine dotată ar fi, nu poate dispune de de-a întregul.

În linii mari, lecțiile desfășurate în uzină constau din demonstrații practice montări și demontări de agregate și mașini complexe, analiza pe teren a diverselor procedee tehnologice etc. Durata unei astfel de lecții este de una sau două ore. Marea majoritate a profesorilor fiind ingineri cu funcții tehnice de răspundere în uzină „Steagul Roșu”, lecțiile se desfășoară în strânsă legătură cu procesul normal de producție. La toate aceste lecții participă și cite un specialist din secție, de obicei un maestru cu multă experiență în producție, bun cunoscător al utilajelor. Uzinele „Steagul Roșu” dau un sprijin deosebit în această privință, permițând înțelegerea lecțiilor la orice oră din zi.

Lecțiile în uzină sînt larg folosite de pildă în predarea tehnologiei tratamentelor termice de către inginerul Toma Crețu. Acesta obișnuiește ca după tratarea părții teoretice a fiecărui capitol să conducă întreaga clasă la secția de tratamente termice, unde au loc demonstrații practice. Astfel studiind cu elevii-maștri capitolul „Căderea oțelului”, după ce a expus în clasă scopul călirii, factorii care o influențează, procedeele de călire etc., i-a dus în atelierul de călire al secției de tratamente termice, unde le-a prezentat variate piese de motor „Steagul Roșu”-101 dîndora li se aplică călirea prin diverse procedee. Un accent deosebit a pus profesorul pe călirea prin curent de înaltă frecvență, metodă modernă ce se folosește la noi pe scară tot mai mare. Pentru a demonstra elevilor calitatea superioară a pieselor obținute prin această metodă, le-a cerut să controleze și să compare duritatea unei serii de piese diferite călite. De asemenea, le-a arătat la microscop uniformitatea cristalelor. După terminarea demonstrațiilor practice, profesorul a făcut o scurtă fixare, accentuînd asupra metodelor folosite, a factorilor care influențează tratamentul termic, a cunoașterii materialelor etc.

La fel a procedat tov. Crețu în predarea lecțiilor privind recoacerea, cimentarea, cezurarea, precum și metodele noi folosite în tratamentele termice.

Și profesorii Honoriu Grigorescu și Nicolae Adam, care predau disciplina mașini-unelte și scule, folosesc din plin demonstrațiile practice în atelierul uzinei. Astfel, profesorul Grigorescu, predînd lecția privitoare la mașinile speciale de tăiat roți dintate, după ce a prezentat în clasă cunoștințele teoretice de bază, însoțite de scheme cinematice și de rețea a organizat 9 ore de demonstrații practice în uzină. El a împărțit clasa în trei grupe de câte 7 elevi și a repartizat fiecare grupă pe lângă un tip de mașină, cerînd elevilor să observe părțile principale ale agregatelor și în special rețeaua. Prin rotație cele trei grupe de elevi-maștri au cunoscut toate tipurile de mașini, notîndu-și în caiet explicațiile date de profesor și de maestru la atelier. S-a trecut apoi la fixarea cunoștințelor în fața mașinilor, elevii executînd diferite rețaje.

În cadrul lecțiilor predate în secțiile uzinei un accent deosebit se pune pe cunoașterea de către elevi a agregatelor noi, a mecanismelor, a comenzilor electrice, a liniilor automate etc., lărg de care nu se poate concepe tehnica nouă. Pentru aceasta s-au făcut demonstrații practice la mașinile agregate fabricate de uzinele „Steagul Roșu” care execută și

mullan 30-40 operații, ca și la mașinile de copiat pentru matrice automate monoax și multiax verticale, la mașinile de rulat filei, la mașinile speciale de rectificat rulmenți etc.

În școală se folosește și o altă metodă de instruire a viitorilor maștri — metoda lecțiilor-excursii. Acestea sînt necesare intrucît noi prețuim și maștri în specialitatea automobile și tractoare, iar uzinele „Steagul Roșu” nu execută cutii de viteză, pompe de injecție, carburatoare etc. Lecțiile-excursii au dublu scop. În primul rînd ele îi ajută pe elevi să-și concretizeze unele noțiuni de specialitate pentru care nu dispunem de material în școală, iar în al doilea rînd le dau posibilitatea să analizeze comparativ, în diferite uzine, metodele folosite, procesele tehnologice, organizarea producției etc. în așa fel încît să aibă o privire de ansamblu asupra lor.

Asemenea lecții-excursii au organizat, de exemplu, profesorii ingineri Virgil Stănoiu și Nicolae Oancea cu elevii-maștri motoristi la uzinele de tractoare din Orașul Stalin. Cu acest prilej s-au făcut demonstrații practice de conducere a tractoarelor, de montare și demontare a diverselor agregate ale tractorului, precum și demonstrarea condițiilor de exploatare a tractoarelor. Explicațiile au fost date atât de profesori cit și de inginerii și maștrii din uzină. Elevii anului III au făcut o excursie la Fabrica de scule din Rîșnov pentru a cunoaște mașinile de trezart speciale pentru canalul burghiului, dispozitivele de copiat hidraulice adaptabile la strung, mașinile speciale pentru detalonat, instalațiile automate de călire continuă a burghiilor, unice în țară etc. Clasa de automobile și tractoare a vizitat uzinele „I. C. Frimu” din Sinaia, unde a urmărit îndeaproape întreg procesul tehnologic al pompelor de injecție, precum și funcționarea instalațiilor de încercare și rodaj a pompelor. O deosebită importanță a fost acordată în cadrul acestei excursii cunoașterii de către elevii-maștri a călirii cu răcire la temperaturi sub 70 de grade, precum și a mașinilor de rodaj elemente.

De asemenea s-au mai organizat lecții-excursii la uzinele „Vasile Tudose” din Colibași, la I.M.S. Cimpulung, la întreprinderea „Electroprecizia” din Săcele, la uzinele „Stungul” din Orașul Stalin etc. Lecțiile desfășurate direct în

uzină, ca și lecțiile-excursii au o deosebită eficiență în pregătirea cadrelor de maștri la nivelul cerut de tehnica modernă, în familiarizarea lor cu problemele complexe ale producției în diferite sectoare industriale.

Rezultatele bune obținute în pregătirea elevilor-maștri prin organizarea lecțiilor direct în secțiile fabricilor și uzinelor și prin lecțiile-excursii ne-au determinat să extindem cit mai larg pe viitor aceste forme de predare încadrîndu-le ca elemente de bază în metoda de transmitere a cunoștințelor în școala tehnică de maștri.

Ing. SILVIU BAȘCA
Grupul școlar „Steagul Roșu”
Orașul Stalin

În secția de strungărie a Grupului școlar „Ensel Mauriciu” din Ig. Mureș.

Consecințele lipsei de exigență

De curînd, o brigadă de control a direcției de învățămînt din Ministerul Industriei Grele a făcut o inspecție frontală în cîteva din școlile aparținînd acestui minister. Brigada s-a oprit în mod special asupra conținutului procesului instructiv-educativ. Articolul pe care-l publicăm cuprinde cîteva observații privind activitatea Școlii profesionale de ucenici din Cimpina, școală care pregătește cadre pentru

un trimestru planul calendaristic al prof. Alexandru Rusu și nu s-a cerut să se pregătească temeinic pentru lecții, să-și bazeze predarea pe datele noi ale științei și tehnicii.

Lipsa de control și îndrumare din partea conducerii școlii a determinat ca și alte cadre didactice să se lase prinse de rutină. Acest lucru se întîmplă chiar cu unele cadre didactice bune, cum sînt maștrii-instrucitori Stan Iamanci și Constantin Florescu, care în anii trecuți și-au pregătit cu seriozitate ucenicii. Acum însă, din comoditate, din insuficiența urmărire a realizărilor noi în domeniul electrotehnicii, aceștia au transformat lecțiile de atelier într-un fel de lecții teoretice de nivel scăzut, eliminînd sau tratînd cu ușurință o verigă de bază a lecției de atelier — demonstrația practică, pe care maestrul trebuie să o efectueze personal. Maistrul S. Iamanci, de exemplu, nu a făcut la un șir întreg de lecții nici un fel de demonstrație practică, iar maestrul C. Florescu a efectuat cu totul superficial aceste demonstrații. Bunăoară, la lecția despre răzuire el s-a ocupat numai de răzuirea plană, fără a ține seama că ucenicii întîmpină dificultăți în special la răzuirea suprafețelor curbe. Toate acestea se oglindesc negativ în pregătirea ucenicilor și în lucrările executate de aceștia. De pildă, puilele-fluturite executate de majoritatea ucenicilor clasei pregătite de maestrul Constantin Florescu aveau cu totul alte dimensiuni decît cele cotate pe schițele de atelier și dovedeau că nu s-au folosit STAS-urile și documentația tehnică. Iar în ceea ce privește normele de lucru pentru perioada respectivă, acestea n-au constituit o preocupare nici pentru maestru, nici pentru ucenici.

Conducerea școlii nu s-a îngrijit să încadreze din timp toate grupele de ucenici cu maștrii-instrucitori bine calificați, ceea ce a făcut ca unii maștri să fie obligați să desfășoare instruirea nu pe grupe, ci pe clase întregi. Este evident că această diminuare a posibilităților de transmitere a unor cunoștințe temeinice.

Concluziile brigăzii de control a Ministerului Industriei Grele cu privire la activitatea Școlii profesionale electrotehnice din Cimpina au scos în evidență faptul că în ciuda condițiilor materiale favorabile și a unor rezultate pozitive obținute de unii profesori, lipsa de exigență în muncă, ca și rutina care se vedește în activitatea anumitor cadre didactice frîcăză pregătirea viitorilor muncitori la nivelul cerințelor industriei electrotehnice moderne. De aceea, brigada a cerut conducerii școlii să urmărească în mod neabătut și cu deosebită exigență pregătirea cadrelor didactice pentru lecții și nivelul predării, să se preocupe mai atent de felul cum își însușesc ucenicii cunoștințele predate. În același timp, direcția de învățămînt a Ministerului Industriei Grele și-a propus să verifice, în cursul trimestrului următor, felul cum se aplică sarcinile trasate cu ocazia controlului efectuat de brigadă și cum se remediază lipsurile constatate.

ALEXANDRU CHIRICA
inspector în Ministerul
Industriei Grele

Magazine — școală

Într-o consfătuire care a avut loc recent la Ministerul Comerțului, Direcția și directorii adjuncți ai școlilor profesionale și tehnice comerciale din țară s-au ocupat pe larg de problemele instruirii practice a elevilor. Cu mult interes au discutat participanții la consfătuire rezultatele inițiativei Școlii profesionale comerciale din Cluj, care a organizat „magazine-școală” în incăperi speciale destinate acestui scop. Cele trei asemenea magazine-școală înființate la Școala profesională comercială din Cluj — pentru meseriile vinzătorilor de produse alimentare, vinzătorilor de produse textile-incălziminte și vinzătorilor de produse metalo-chimice — au fost înzestrate cu utilajul necesar, cu vitrine, rafturi și diverse sortimente de mărfuri. În aceste magazine-școală elevii se deprind, sub directa îndrumare a maștrilor-instrucitori, cu mînuirea utilajului comercial, cu posibilitatea să cunoască temeinic sortimentele de mărfuri și tehnologia produselor, trecînd prin rotație prin toate raioanele și secțiile.

Rezultatele obținute după primul trimestru dovedesc că prin metoda folosită la Școala profesională comercială din Cluj se pot elimina deficiențele ce există în instruirea practică a viitorilor vinzători atunci cînd aceasta se desfășoară în magazine comerciale dispersate. Astfel, maestrul-instructor poate să-și folosească pe deplin și rațional cele 18 ore afectate instruirii practice, ne mai fiind obligat să lucreze cu grupe mici de elevi răspîndite în diferite magazine și în

locuri de multe ori necorespunzătoare — în holerii de trecere, cum lucrează unii elevi ai Școlii profesionale de comerț din Tg. Mureș, în cluburi, cum lucrează o parte din elevii Școlii de comerț din Constanța etc.

Pe baza experienței acumulate la Cluj, instruirea practică prin „magazine-școală” se va extinde și în alte școli profesionale comerciale. Luînd în discuție instruirea practică a ucenicilor din anii II și III, participanții la consfătuire au criticat pe drept cuvînt unele magazine ca „Victoria” (București), O.C.L. „Confecția” (Tg. Mureș) și altele unde nu se asigură rotația ucenicilor prin toate sectoarele de lucru, ceea ce poate duce la îngustarea pregătirii profesionale a viitorilor vinzători.

Pentru a găsi cele mai bune căi de pregătire practică a viitorilor lucrători din comerț, Ministerul Comerțului va înființa cu titlu experimental la București și Tg. Mureș magazine speciale care vor fi deservite în întregime numai de elevii din anii I și II ai școlilor profesionale comerciale. În aceste magazine ucenicii vor lucra direct cu publicul consumator și vor putea aplica cele mai înaintate metode de deservire.

În curînd, cu ajutorul Cabinetului metodic din București se va elabora metoda instruirii practice în sectorul comercial, pentru care profesorii școlilor comerciale au făcut numeroase propuneri și care va contribui la îmbunătățirea continuă a pregătirii practice a ucenicilor. F. U.

bazate pe ultimele realizări ale tehnicii energetice moderne și care țin seama de specificul fiecărui sector pentru care sînt pregătiți viitorii muncitori.

Analizînd nivelul general de pregătire al ucenicilor constatăm însă că la unele materii cunoștințele lor nu sînt pe măsura condițiilor materiale de care dispune școala și nici a experienței pozitive de predare existente aici. Principalele cauze ale acestei deficiențe constau în lipsa de exigență a unor cadre didactice față de ele înșiși cit și față de ucenici, în caracterul rutinier imprimat unor lecții.

Semnificativ în ceea ce privește lipsa de exigență față de pregătirea personală pentru lecție este cazul profesorului Alexandru Rusu. Brigada a asistat la cîteva lecții de tehnologie și de protecție a muncii predate de acest profesor. Toate au purtat amprenta improvizăției, a lipsei de preocupare față de pregătirea tinerilor care i-au fost încredințați. În predarea lecției de tehnologie, de pildă, lipsurile au pornit chiar de la planul acesteia. Profesorul Rusu s-a conștientizat după un manual vechi de electrotehnică, deș dispunea de programa școlară, de manual nou și de îndrumătorul trimestriului acesta de către minister. Consecințele acestui fapt sînt grave: rămînerea în urmă a temelor predate la tehnologie față de lucrările practice de atelier și, mai ales, transmiterea unor cunoștințe depășite, adesea străine de specialitatea pentru care sînt pregătiți ucenicii. În predarea capitolului despre materialele neferoase, de pildă atunci cînd a vorbit despre plumb, profesorul Rusu l-a clasificat drept „material auxiliar”, fără a ține seama că în industria electrotehnică plumbul este un material de bază în construcția acumulatorilor, a cablurilor etc. Întreaga temă a fost tratată cu superficialitate, profesorul lăsînd total neabordate cunoștințele cu privire la minereurile de plumb, la clasificarea acestora, la metodele de elaborare și trecînd cu ușurință peste proprietățile care duc la folosirea plumbului în industrie. Ce rezultate are această lipsă de pregătire a profesorului asupra cunoștințelor ucenicilor? S-a vădit și cu prilejul verificării noțiunilor despre uleiuri. Ucenicii au reproduș greșit o serie de cunoștințe de bază, foarte importante în practica industrială, cum sînt cunoștințele cu privire la punctele de coagulare, la inflamabilitate, la conductibilitate și gradul de viscozitate. Profesorul nu a sesizat însă greșelile și nu a lămurit în vreun fel pe ucenici.

Aceste grave deficiențe constatate în predarea lecțiilor de tehnologie de către profesorul Alexandru Rusu se datoresc într-o însemnată măsură și lipsei de control și îndrumare din partea conducerii școlii. Este inadmisibil faptul că directorul adjunct al școlii, de exemplu, tov. Constantin Marin — el însuși profesor cu experiență, care pregătea lecții de bună calitate — nu a controlat pînă la sfîrșitul primu-

Carnet cultural

Festivalul filmului la sate

Cuvinte noi într-o lume nouă: „film”, „festival”. Unde erau toate acestea altădată?

Din noianul amintirilor îmi apare în față imaginea satului de odinioară: case pierdute în întineric, șuierăturile viscolului, urletul lupilor. Îmi aduc aminte de jalnică arătare a cite unui păpușar care își încroapea o mică „bină” și în fața unor oameni, printre care copiii își făceau întotdeauna loc, dădea reprezentații cu Vasilache și Marioara. Erau păpușarii acelor vremuri, care cerșeau banii într-un taler. Vasilache — prostul — făcea lumbe, iar oamenii rîdeau de glasul lui pițigăiat. Oamenii rîdeau ca să uite de necazuri...

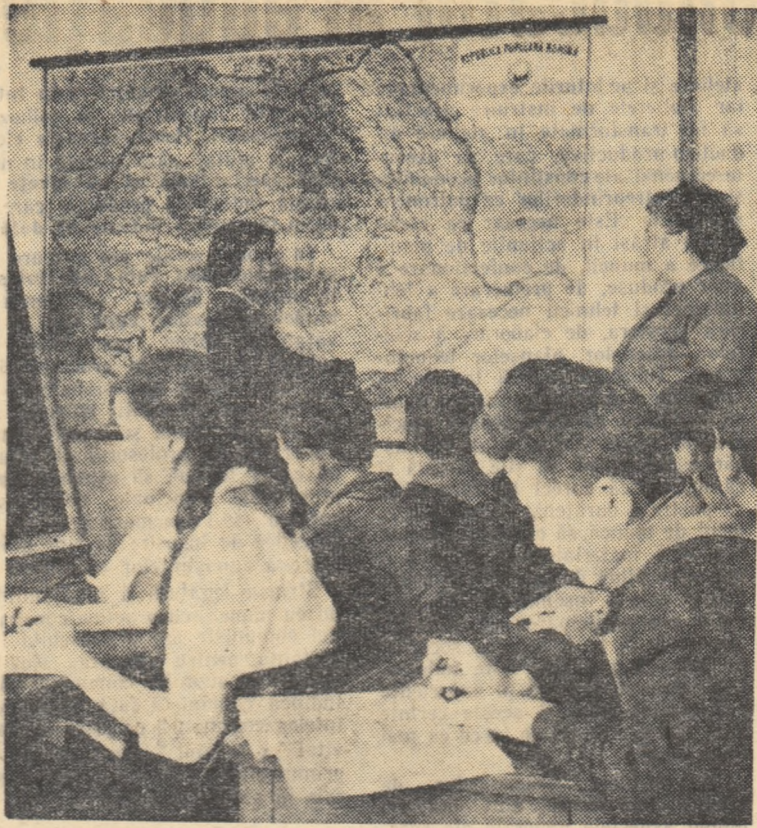
Au trecut 15 ani.
Azi: festivalul filmului la sate.
In satul nostru de astăzi a poposit mai înlii caravana cinemato-

grafică. După cîteva ani au venit aparatele de filmat care s-au instalat în săli spațioase. Au început programele săptămînale ale cinematografului sătesc. Avem scaune numerotate, afișe. Oamenii așteaptă filmele, le comentează. Sînt filme de popularizare a științei, filme artistice care desfată sufletul, filme documentare, filme pentru copii etc.

...In sală e tăcere. Un învățător dă explicații asupra conținutului filmului. Apoi se face întineric. Pe ecran apar eroi dragi, întîmplări din viața și lupta oamenilor muncii.

Filmul devine astfel tot mai mult un mijloc de culturalizare a masei, un fenomen obișnuit în viața satelor noastre.

E. S.

Leție de geografie a patriei la Școala de 7 ani cu limba de predare turcă din Tulcea.

Bibliografie

Biblioteca pentru toți

In trimestrul I al anului 1960 apar săptămînal, in Biblioteca pentru toți, următoarele lucrări:

In luna ianuarie:

Mihail Eminescu—Poezii. Cuvînt înainte de Tudor Arghezi. Prefață de Zoe Dumitrescu-Busulenga.
— I. L. Caragiale — Teatru. Prefață de Zoe Dumitrescu-Busulenga.
— Vasile Alecsandri — Călătorie în Africa. Text stabilit și note de G. C. Nicolescu. Prefață de Constantin Ciopraga.
— F. M. Dostoievski — Amintiri din casa morților. Traducere de N. D. Gane. Prefață de S. Damian.

In luna februarie:

— Vasile Alecsandri — Dri-dri: ediție îngrijită de G. C. Nicolescu; prefață de Const. Ciopraga.
— Ion Creangă — Amintiri, Poezii, Povestiri. Ediție îngrijită de G. T. Kirileanu. Prefață de Al. Piru.
— Mihail Sadoveanu — Zodia

cancerului sau Vremea Ducăi Vodă, prefață de Savin Bratu.

— H. Barbusse — Focul. Traducere de Radu Popescu. Prefață de Alex. Balaci.

In luna martie:

— Petre Ispirescu — Basme, Legende, Snoave. Prefață de Corneliu Bărbulescu. Ingrijirea ediției: Radu Albala.
— St. O. Iosif — Versuri (originale și tălmăciri)
— F. Gladkov — Cimentul. Traducere de I. Frunzetti și E. Antonescu. Cuvînt înainte de Al. Simion.
— H. Sienkiewicz — Nuvele, traducere de Cezar Petrescu. Cuvînt înainte de Olga Zaicic.

In cursul anului 1960 vor mai apărea: Tudor Arghezi — Versuri alese; M. Beniuc — Poezii; I. Turgheniev — In ajun; E. Zola — Geranial; M. Sadoveanu — Soarele în baltă, Divanul Persian; M. Gorki — Trilogia autobiografică; Goethe — Suferințele tinărlului Werther; N. Bălcescu — Rominii sub Mihai-Vodă Viteazul, precum și lucrări din creația lui: N. D. Cocea, B. P. Hașdeu, Ion Ghica, Dutili Zamfirescu, Zaharia Stancu, P. Dumitriu, Marin Preda, Boris Gorbato, Go Mo-jo, J. London, N. Ostrowski.

Festivalul filmului la sate, care a început la 12 decembrie 1959 și se va încheia la 31 martie 1960, va cuprinde peste 11.000 de localități din mediul rural. Dintre numeroasele filme programate în cadrul festivalului fac parte filmele românești „Mitra Cocor”, „Bijuterii de familie”, „Alarmă în munți”, „Culinii Bărăganului”, precum și documentarele „Pagini de vitejie”, „La noi la Todirești”, „Drumul cărții”, capodoperele cinematografului sovietice „Zboară cocorii”, „Soarta unui om”, „Carnetul de partid”, „Pe Donul liniștit” etc.
Remarcăm preocuparea Direcției distribuției filmelor de a trimite la

sate, în cadrul acestui festival, un mare număr de filme inspirate din lumea școlii și care constituie un prețios sprijin în muncă pentru cadrele didactice. Dintre filmele care ridică probleme pedagogice subliniem „Poemul pedagogic” și „Steaguri pe turnuri” după lucrările lui A.S. Makarenko, — opere cinematografice de mare înută artistică — „Căi greșite”, „Răsfățatul”, „Mikolka cel viteaz”, „Misterul castelului părăsit”, „Isprăvile Cîrlionțului”, „Școala părinților” etc. iar dintre cele documentare „Învățtoarea”, „Școala muncii”, „Schimbul de miine” și altele.

A. GH. CROITORU

Bogată activitate în mijlocul țăranilor muncitori

Cadrele didactice din comuna Stîlpu, raionul Buzău, desfășoară o bogată activitate culturală. In ultimul timp ele au pregătit și au pus în scenă piesele „Bărbatul fără opinci”, „Noaptea albă”, „Rafuiaba”, „Oaspetele din faptul serii”, „Eroina de pe Jii”. In vederea celui de al II-lea festival biennial de teatru „I. L. Caragiale”, cadrele didactice și-au propus să pregătească piesele „Pentru fericitatea poporului” și „Cei din urmă”.

Totodată, învățătorii și profesorii din comună au alcătuit o brigadă artistică de agitație al cărei program a fost intitulat „Recoltă îmbelșugată”.

Pedagogii organizează adeseori seri literare cu diferite teme din literatura română și sovietică, precum și seri de întrebări și răspunsuri în care li se dau țăranilor muncitori lămuriri cu privire la satelișii artificiali, la rachetele interplanetare, la superstiții și credințele religioase etc.

In comună există și citeva cercuri științifice, conduse de învățători și profesori: cercul de agrozootehnie de pe lângă gospodăria agricolă colectivă, cercul de cultură generală pentru femei, cercul de istorie etc.

Preferințe

Bombonica e mai mult decît „bomboană de copil”. Funda-i albă, imaculată, ca un fluture enorm în vârful capului contrastează atît de plăcut cu părul castaniu, cîrlionțat. Ghetuțele și ele albe, șortulețul ițotdeauna scrobu sporesc nota de cumînțenie și ordine de pe chipul ei.

Cînd învățătoarea pune vreo întrebare, ochii Bombonicii scîntiează de nerăbdare: „Răspund eu!”

— Ei bine, spune tu, Bombonica.

Și fetița se ridică în picioare, sprijinindu-se ușor cu mîna de bancă. Stăpînă pe sine, formulează cu glas tare răspunsul.

— Ai răspuns corect, Bombonica. Bine!

Apoi, adresîndu-se clasei:

— Vedeți copii, întotdeauna Bombonica știe, luați exemplul de la ea.

Altă întrebare — și Bombonica, înaintea tuturor, ridică din nou mîna.

— Tu ai răspuns destul, Bombonica — îi spune cu blîndețe profesoara. Să vedem un altul, Popescu!

Din fundul clasei apare capul tuns al unui elev slăbuț, cu o înfățișare vestimentară destul de neglijentă. Cu voce slabă, Popescu începe răspunsul, dar îl lasă la jumătate, plecînd privirile.

— Hai, continuă Popescule! — îl îndemnă învățătoarea, fixîndu-l nerăbdătoare cu ochii ei mari. Ințrebarea a fost ușoară, nici măcar la asta nu poți răspunde?

Popescu reia propoziția, dar cuvintele se încapăținează mai tare și nu-i vin în mînte.

— Stai jos — îi spune aspru învățătoarea, căutînd un alt școlar pentru răspuns.

Popescu se așază încet, supărat și rușinat. „Sigur — gîndește el — dacă aș fi eu Bombonica, tovarăsa învățătoare m-ar fi ajutat. Pe ea o ajută de cite ori se încercă. Asta fiindcă o iubește, dar pe mine — continuă incîndat — vād eu că nu mă poate suferi. Imu vorbește aspru, îmi zice Popescu, cită vreme Bombonica e numai Bombonica, așa cum i se spune și acasă. Și ce frumos se poartă cu ea!”

Supărat, aruncă sub bancă un petec de hirtie mototolit cu ner-

vozitate. „Dar ce, numai cu mine se poartă așa? — caută parcă să-l domolească o altă voce lăuntrică. Lui Nicu nu-i zice Călinoiu?” Își întoarce privirile spre un copil înalt, așezat tot în ultimele bănci ale clasei. Din nou o replică lăuntrică: „Dar lui Ionescu de ce-i zice Sandu și de ce cînd întîrzie îl crede c-a fost mama lui bolnavă, în timp ce lui Nicu nu-i crede nimic și-l pedepsește?” Privirile lui Popescu sînt rotesc cu 90°, fixînd de astădată, acolo, în banca I-a, ceafa grăsuță de copil blond, curat și îngrijit îmbrăcat a lui Sandu Ionescu... „Știi ce? conchide pentru sine elevul — în clasa asta unii sînt Popescu, Călinoiu, Popovici, alții Bombonica, Sandu, Dinuț. După cum îi iubește sau nu-i iubește învățătoarea. Pe mine nu mă iubește, așa că...” Și un șir de lacrimi exprimă toată deprimarea din sufletul lui de copil...

A înțeles oare învățătoarea că lacrimile sînt un protest împotriva nedreptății, o dezaprobare a comportării ei nepedagogice?

A. C.

„Concursul isteților”

Revista „Cravata roșie” lansează în numărul ei din ianuarie 1960 un concurs interesant, intitulat „CONCURSUL IȘTEȚILOR”, la care pot participa elevii din clasele V-VII.

Concursul are scopul de a stimula interesul copiilor pentru obiectele de învățămînt, pentru limba și literatura română, istoria și geografia patriei, matematică, științele naturii, fizică etc.

Primii 10 cîștigători vor face în vacanța de vară o excursie în Uniunea Sovietică.

Dat fiind scopul educativ al acestui concurs, este bine ca profesorii, diriginții, instructorii de pionieri să îndrume cit mai mulți copii să participe la el, sîfătuindu-i totodată să se străduiască pentru a da răspunsuri corecte și frumos exprimate.

Concurs pentru ocuparea de posturi în învățămîntul superior

INSTITUTUL AGRONOMIC DIN TIMIȘOARA, Facultatea de agricultură și zootehnie, anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice:

— un post de conferențiar la catedra de Zootehnie generală, disciplina anatomie și istologie, poziția IX/3;
— un post de asistent la catedra de Agricultură generală, disciplina îmbunătățiri funciare și topografie, poziția IV/13;
— un post de asistent la catedra de Zootehnie specială, disciplina bovine-ovine, poziția X/12;
— un post de asistent la catedra de Zootehnie specială, disciplina ovine, caprine, suine, zoogigena, poziția X/16;
— un post de asistent la catedra Practică, disciplina practică agricolă, poziția XI/7;
— un post de asistent la catedra Practică, disciplina practică agricolă, poziția XI/3;

— un post de preparator principal la catedra de Agricultură generală, disciplina Pedologie, poziția IV/12;
— un post de preparator principal la catedra de Chimie și alimentație, disciplina chimie organică.

Cei care doresc să participe la concurs vor înainta în termen de o lună de la data publicării acestui anunț o cerere către rectoratul Institutului agronomic Timișoara, Piața Unirii nr. 1 A, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii, lucrări științifice într-un exemplar, certificat de caracterizare a activității profesionale și obștești eliberat de instituția unde-și are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră dacă funcționează în învățămîntul superior, certificat de vechime, eliberat de instituția unde lucrează memoriul de activitate didactică-științifică, autobiografie.

Data concursului se va anunța ulterior. Informații suplimentare se primesc la rectoratul Institutului: telefon 49-53.

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN IAȘI anunță ocuparea prin concurs a unui post de șef de lucrări la catedra de fizică, disciplina fizică.

Cererile pentru înscrierea la concurs se vor înainta, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, la rectoratul Institutului politehnic din Iași, calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează; memoriul de activitate didactică-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Acum, cînd este întreruptă munca pe lotul școlar, elevii Școlii de 7 ani din comuna Vama, raionul Cîmpulung, desfășoară alte activități legate de munca în agricultură: împletesc coșuri, repară unele utilaje, construiesc mașinile de masini agricole etc.

Principiul conducător al educației și instruirii

De voltind la cel de al XXI-lea Congres al P.C.U.S. concepția leninistă despre educarea și instruirea tinerii generații. N.S. Hrușciov a subliniat că cea mai bună școală de educare, cel mai sever profesor îl constituie viața realitatea sovietică. De aceea educația trebuie legată în mod organic de viața, de producție, de practica construcției comuniste. Această legătură trebuie să fie principiul conducător al educației, cit și al studierii bazelor științei.

Uniunea Sovietică a intrat în perioada construcției desfășurate a comunismului, în realizarea căreia știința capătă o importanță tot mai mare. Iată de ce prima sarcină a școlii o constituie înarmarea elevilor cu cunoștințe temeinice și sistematice privitoare la bazele științelor. Aceasta înseamnă că în stabilirea conținutului obiectelor de învățământ trebuie să se pornească nu numai de la cuceririle științei, ci și de la cerințele pe care le pun în fața ei lupta pentru comunism, dezvoltarea economiei naționale, a tehnicii și a culturii.

Pentru a realiza legătura învățământului cu viața este necesar ca bazele științelor să fie predate astfel încât materialul din practica construcției comuniste să fie folosit în mod sistematic pentru formarea la elevi a noțiunilor științifice, pentru familiarizarea lor cu legile și tezele teoretice din domeniul științei. În acest fel viața va pătrunde mai deplin în învățământ, știința le va apare drept activități care o generalizare a muncii societății și a experienței de cunoaștere a omeniilor, cunoștințele lor vor deveni mai concrete, își vor pierde caracterul abstract, vor fi mai ușor de aplicat în rezolvarea sarcinilor vieții practice.

În viața de zi cu zi pătrund mereu noi și noi fenomene și este de la sine înțeles că nu-i posibil ca toate acestea să fie prevăzute dinainte. Desigur că în proiectele de programe nu pot fi prevăzute asemenea evenimente cum sînt vizita lui N. S. Hrușciov în S.U.A., lansarea primelor rachete cosmice în direcția Lunii, fotografierea părții invizibile de pe Pământ a Lunii sau noile recorduri ale aviatorilor sovietici. Dar oare școala poate să nu înăbușe de aceste evenimente? Desigur că nu. Copiii trăiesc evenimentele curente o dată cu oamenii maturi, dar în felul lor — și anume cu atât mai adînc, mai multilateral și mai just cu cît sînt mai mult ajutați de către cei maturi să le interpreteze.

În proiectele noilor programe s-a introdus principiul studierii regiunii în munca instructiv-educativă a școlii. Cei mai mulți dintre elevi vor trăi și vor lucra în regiunea lor și de aceea le sînt necesare cunoștințe multilaterale despre aceasta. În munca și viața oamenilor din fiecare regiune se oglindesc ca într-un focar viața și munca întregului popor sovietic. Iar prin mijlocirea a ceea ce este apropiat elevii înțeleg mai ușor, mai concret problemele construcției comuniste la scara întregii țări. În aceasta constă marea însemnătate educativă și didactică a principiului regional în învățământ.

Istoria și geografia regiunii natale, flora și fauna ei, mineralele ei cele mai importante ramuri ale producției ei industriale și agricole, căile de comunicație și mijloacele de transport, construcțiile, munca oamenilor, dezvoltarea învățământului, a științei și culturii — toate acestea au și devenit, într-o măsură și într-o formă accesibilă obiecte de studiu în practica profesorilor fruntași. Este necesar ca de îndată lucrătorii din instituțiile de perfecționare a cadrelor didactice în colaborare cu profesorii, să selecteze materiale privitoare la regiune ce pot fi incluse cu folos în predarea obiectelor de învățământ, luînd în seamă particularitățile de vîrstă și dezvoltare a elevilor.

Este deosebit de necesar să facem ca însuși elevii să fie participanți activi la marea muncă constructivă a oamenilor sovietici, să includem, după puterile lor, în munca social-utilă. Nu poate fi vorba de nici un fel de legătură a învățământului cu practica atîta vreme cît nu este organizată munca social-utilă a elevilor.

Pentru a întări rolul instructiv și educativ al instruirii prin muncă în școala de 8 ani este necesar să se asigure o mai mare valoare social-utilă muncii efectuate de elevi în

ateliere și pe loturile experimentale, iar atelierele de instruire practică să fie transformate în ateliere didactico-productive, care să execute comenzi ale consilierilor economice și ale întreprinderilor ce patronază școlile. Este necesar ca elevii să fie atrași în acțiunile de planificare a muncii, de confecționare a unor produse, de prelucrare a tehnologiei și tehnicii necesare fabricării acestora, de elaborare a schișelor, desenelor, planșelor tehnologice. Totodată elevii trebuie să stăpînească o înaltă cultură a muncii — adică să dobîndească precizie, rapiditate și ritmicitate în mișcările de muncă, să știe să înăbușe și să minuiască corect instrumentele, să păstreze curățenia și ordinea la locul de muncă, să consume în mod economic materialele și să aibă o atitudine plină de grijă față de utilaj. O uriașă însemnătate educativă o are participarea elevilor din clasele mari la întrecerea socialistă din întreprinderi. Este îmbucurător de remarcabil că în experiența profesorilor fruntași aceste cerințe sînt îndeplinite din ce în ce cu mult succes.

În proiectele programelor de muncă social-utilă sînt indicate numai aspectele generale ale acesteia. Școlile, plecînd de la cerințele vieții social-politice, economice și culturale a raionului, vor trebui să localizeze aceste programe, să le completeze cu acțiuni care să permită includerea elevilor în munca generală desfășurată în raion. După indicațiile organizațiilor de partid, sovietice și de comsomol și ale secțiilor de învățământ public trebuie să se stabilească în fiecare an aspectele concrete ale muncii care ar putea fi îndeplinite de elevi luîndu-se în considerare vîrsta și posibilitățile lor. De exemplu, elevii pot executa comenzi pentru întreprinderi, colhozuri sovhozuri, grădinițe de copii, creșe, ateliere școlare, pot efectua diferite lucrări în parcuri, în scuaruri, pe străzile orașelor și satelor, în grădinițe și livezile colhozurilor, pot crește păsări sau animale tinere, pot confecționa lenjerie și haine, pot îngriji ciădirile școlilor, laboratoarele etc.

Ar trebui să ne gîndim și la constituirea în fiecare școală a unei comisii active permanente pentru aceste probleme. Din această comisie ar putea să facă parte doi-trei diriginți, cîțiva părinți, reprezentantul întreprinderii care patronază școala, instructori de pioneri. Sarcina comisiei va fi de a stabili pentru fiecare pătrar al anului școlar conținutul concret al muncii și de a desemna în fiecare săptămînă sarcinile pe care urmează să le îndeplinească elevii pe echipe și brigăzi.

În școlile medii de trei ani cu instruire în producție este necesar înainte de toate de a-i atrage pe

elevi la munca productivă în întreprinderile industriale, în colhozuri și sovhozuri. Pentru aceasta elevii trebuie ajutați să-și aleagă în mod just specialitatea și să învețe să atingă indicii de producție care se obțin în ramura industrială dată.

În școlile serale are o mare însemnătate felul cum este folosită în predare bogata experiență în muncă a elevilor, cum sînt ei învățați să aplice cunoștințele de cultură generală în procesul ridicării calificării profesionale și al sporirii productivității muncii. La lecțiile din aceste școli este foarte important ca profesorul să economisească timpul, să expună numai problemele principale, nodale ale cursului, să-i înarmeze pe elevi cu procedee de însușire de sine stătătoare a cunoștințelor științifice.

Strînsa legătură a învățământului cu munca, cu practica construcției comuniste are o deosebită importanță pentru educarea elevilor în spiritul moralei comuniste. Atitudinea comunistă față de muncă, înțelegerea muncii ca prima cerință vitală a omului — iată ce stă în primul rînd la baza educației morale în școala sovietică.

Pentru a ridica rolul instruirii în producție în educația morală a elevilor, profesorii și instructorii-maștri îi familiarizează pe elevi cu planurile de producție și sarcinile întreprinderilor, cu istoricul acestora, cu experiența muncitorilor fruntași și a brigăzilor de muncă comunistă, le arată care sînt căile raționalizării procesului de producție, îi includ în întrecerea socialistă. Toate acestea îi educă pe tineri în spiritul respectului față de tradițiile eroice de muncă și revoluționare ale clasei muncitoare și ale țărânilor colhoznice, le formează o atitudine comunistă față de muncă.

Astfel, profesorii de toate specialitățile îi educă treptat pe elevi în spiritul devotamentului față de comunism și al intranșigienței față de dușmanii acestuia îi îndeamnă să se străduiască de a muncii activ pentru binele poporului.

S. ȘAPOVALENKO

membreu corresponsent al Academiei de științe pedagogice a R.S.F.S.R.

(Din „Ucitelskaia gazeta” nr. 3 (4593) — articol prescurtat)

Multi tineri din R.D. Germană își aleg profesiunea de pedagogi. Iată-o pe viitoarea învățătoare Ute Weber din Pulsen ajutînd în studiu o grupă de elevi.

Pentru un învățământ laic în Franța

De un an de zile, situația din învățământul francez preocupă îndeaproape cercuri largi ale opiniei publice din Franța. În ianuarie 1959, guvernul a început să pună în aplicare „Statutul învățământului”, care urmărește să introducă treptat o nouă reformă în școala franceză. Aceasta a împins într-o puternică opoziție din partea marii majorități a oamenilor școlii și a părinților, datorită caracterului său anti-laic. Protestele împotriva măsurilor cercurilor conducătoare au luat aspectul unei susținute campanii de apărare a școlii laice, campanie care a culminat cu marile manifestații din cadrul Zilei naționale de luptă pentru apărarea învățământului laic.

Iată câteva probleme actuale care stau în fața școlii franceze și pentru rezolvarea cărora luptă astăzi activii pedagogi progresiști din Franța.

★
Încă imediat după cel de-al doilea război mondial s-a pus cu deosebită acuitate problema reformei sistemului de învățământ francez. Actualul sistem de învățământ și programele școlare sînt aceleași care s-au constituit la sfîrșitul secolului trecut. Ele nu răspund nici pe departe cerințelor societății contemporane. Prin esența sa, școala franceză este

o școală burgheză, inaccesibilă copiilor oamenilor muncii. Numai 8% din numărul total al elevilor sînt fii de muncitori și 6% fii de țărani. Între programele diferitelor grade ale învățământului francez nu există continuitate și concordanță. Caracterul învechit al conținutului învățământului și al metodelor de predare, lipsa de localuri și de cadre didactice, precum și insuficiența finanțare de către stat a școlilor au făcut și fac ca învățământul să treacă printr-o serioasă criză. Călea ieșirii din această situație nu poate fi decît o reformă cu adevărat democratică.

La inițiativa Partidului Comunist Francez, în octombrie 1944 o comisie în fruntea căreia se aflau marii pedagogi Paul Langevin și Henri Wallon a început să lucreze la un proiect de lege profund democratic. Trei ani mai tîrziu, în 1947, cînd după o muncă intensă proiectul a fost elaborat, el s-a lovit de împotrivirea cercurilor conducătoare reacționare. De atunci au fost propuse în foarte multe rînduri diferite alte proiecte, dar nu s-a luat nici o hotărîre.

Din ianuarie anul trecut, guvernul francez a început o reformă a învățământului francez. A fost constituită o comisie specială, prezidată de fostul ministru socialist al Educației Naționale, Pierre-Oli-

vier Lapie, care a redactat o lege ce a fost supusă discuției Adunării Naționale. Această nouă lege cu privire la învățământ înseamnă, în fapt, o capitulare în fața clerului. Ea sprijină învățământul confesional și dă posibilitate bisericii să se amestece în treburile școlii. Pe baza acestei legi școlile confesionale de gradul întâi, de gradul doi și tehnice vor fi finanțate din bugetul statului — și așa foarte sărac. De asemenea, în învățământul superior sînt puse pe picior de egalitate instituțiile laice și cele clericale.

Dar nu numai atât. Noua lege urmărește să introducă în școlile complementare ale învățământului primar, ca și în școlile secundare, „misionari ai bisericii catolice”, care să facă educația elevilor în școală, în internat și în afara școlii. Acest lucru răstoarnă vechiul principiu republican francez care separă învățământul laic de cel catolic.

Încă înainte de a fi supusă aprobării Adunării Naționale Franceze, această lege a fost aspru criticată de către opinia publică franceză. În expunerea de motive depusă de grupul parlamentar comunist, sub semnătura lui M. Thorez, P. Billoux, V. Rochet, R. Cance și P. Wilton se arăta că „scopul legii nu este de a suplini școala publică acolo unde, din cauza guvernului complice cu

R.P. POLONA

Centre de îndrumare pentru alegerea profesiei

Începînd din luna mai 1956 și pînă în septembrie 1958, în 20 de voievodate ale R. P. Polone s-au înființat centre în care se dau sfaturi pentru alegerea profesiei. Munca de îndrumare se duce atît în rîndul tinerilor, cit și al familiilor lor. În aceste centre se fac examinări psihologice, stabilindu-se cu atenție aptitudinile fiecărui individ.

Centrele tîin de asemenea legătură cu pedagogii, pe care îi îndrumă în desfășurarea muncii lor pentru orientarea profesională a tinerilor.

Într-un singur an centrele și-au dat părerea în 25.600 de cazuri, au ținut 1500 de conferințe și au organizat peste 200 de întîlniri cu pedagogii.

AL. I. VLADIMIR